

ΑΠΟΜΑΧΟΣ.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ:

ΜΕΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ ΕΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΙ,

βιβλιόμορφον πρὸς ὄφελος τῶν ταμείων τῶν χερῶν καὶ ἰσχυρῶν τοῦ ἑλ. Στρατού.

Στασσόμενον δὲ ὑπὸ διαφόρων ἀξιωματικῶν καὶ διανοηθέντων

παρὰ τοῦ ὑπολοχαγοῦ τοῦ Πυροβολικοῦ Σ. Ν. ΠΕΤΙΜΕΖΑ,

Ἐπιτηθεῖ τοῦ Πυροβολικοῦ παρὰ τῷ Ἰνστιτούτῳ τῶν Στρατιωτικῶν.

• Δὲν πᾶσαι αἱ τῶν θεῶν τοῖς ἀνθρώποις
• εὐδοκίαι καλλίσται, οἳ τὴν ἀκρόβαν καὶ
• τὴν ἀσφάλειαν. (Προσέτιμα.)

• Ὅργανον καὶ ὑποκατάστατον καὶ
• ἔδον ἀμαρτωλῶν. (Προσέτιμα.)

ΕΤΟΣ Β΄.

(ΜΑΙΟΣ)

ΤΕΥΧΟΣ Β΄.

ΛΑΜΠΡΑΝΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ.
1858.

ΑΠΟΜΑΧΟΣ,

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

« Δύο ταῦτα ἐν τῶν θεῶν τοῖς ἀνθρώποις ἔδωκεν κάλλιστα, τὸ τὴν ἀληθείαν καὶ τὸ τὴν ὄδον ἀμαρτωλῶν ἀφανίζειν. »
(Πυθαγόρας) (Γαλ. 1:7)

Πρὸς τοὺς κυρίους συνδρομητὰς τοῦ Ἀπομάχου.

Ἐπειδὴ ἤδη ἔληξε τὸ Α'. ἔτος τοῦ Ἀπομάχου καὶ ἐτοιμάσθησαν οἱ ἀναρτισμοὶ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων αὐτοῦ, οἵτινες ὑπεβλήθησαν πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς τὸ Στρατιωτικὸν Λογιστήριον, κρίνομεν χρεὸς μας νὰ γνωστοποιήσωμεν πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ συνδρομητὰς ἡμῶν, ὅτι τὸ καθαρὸν κέρδιον τῶν πρώτων ἐκ τῶν συνδρομητῶν τοῦ Ἀπομάχου καὶ μένον πρὸς ἄλλο τὸ ταμεῖον τῶν Χηρῶν καὶ Ὀρφανῶν, ἀναβαίνει εἰς δρ. 6,405 συμπεριλαμβανομένων τῶν πρὸ πολλοῦ κατατεθεισῶν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦτο 2,000.

Τὰ ἐξόδα τῆς συντηρήσεως τοῦ Ἀπομάχου, προσδιορισθέντα ὑπὸ τριῶν ἀνωτέρων τοῦ Στρατοῦ ἀξιωματικῶν δυνάμει διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου, ἐκείνη συμπεριλαμβάνονται εἰς τὸ ἀνωτέρω ποσόν, τὸ ὁποῖον, ἐπαναλέγομεν, εἶναι πρὸς καθαρὸν, πλησιάζον τὰ τακτικὰ τοῦ ταμείου τούτου εἰσοδήματα.

Τὸ ἀνωτέρω ποσόν θέλει κατατεθῆ, καθόσον εἰσπράττεται, ἀμέσως εἰς τὸ ταμεῖον τῶν Χηρῶν καὶ Ὀρφανῶν, ἢ δὲ εἴσπραξις, εἰ καὶ παρουσιάζει μικρὰ δυσκολίας, ἐνεργεῖται μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης δραστηριότητος.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 4 Μαΐου 1857.

Ὁ ἐκδότης Σ. Ν. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ,
Ἰπολοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ.
Εἰσαγγετὴς παρὰ τῷ Ἰπουργεῖῳ τῶν Στρατιωτικῶν.

ΤΕΥΧΟΣ Β'. ΑΘΗΝΗΣ, τῆ 30 Μαΐου 1858. Ἄριθ. 14.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ ΠΡΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗΝ.

Ὁ Κύριος Τρικούπης ἀπάντησε δι' ἐπιστολῆς του ἀπὸ Λονδίνου (ἀπορροισθείσης ἐν ἐν τῇ Ἑλπίδι) εἰς τὴν ἐπιστολήν, ἣν κατὰ παράκλησίν μου ἔγραψεν ὁ ἀντιστράτηγος Κ. Α. Μεταξᾶς, κα εἰς τὸ φυλλάδιον, ὑπερ πρὸ τινος ἐξέδωκα, ἀναϊρῶν ὡς μὴ ἀληθῶς ἐκθέτουσαν τὰ πράγματα μίαν περίοδον τοῦ 4 Τόμου τῆς Ἱστορίας αὐτοῦ, ἐν ἣ ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς: Ὅτι κατὰ τὴν ἐν Τροιζῆνι Συνελεύσειν οἱ Ἕλληνες ὑπῆρχον διηρημένοι εἰς Πελοποννησίους καὶ Στερεοαλλοδίους: ὅτι οἱ πρῶτοι, ἤτοι οἱ Πελοποννήσιοι, δὲν ἤθελον τὴν συμπερίληψιν τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος εἰς τὸν συμβιβασμὸν, τὸν διαπραγμαζόμενον τότε: καὶ ὅτι ἐξ ἀφορμῆς τῆς διαιρέσεως ταύτης ἐπῆλθε ἀνεκίαια μετὰ τοῦ Θ. Κολοκοτρώνου καὶ τοῦ Γ. Κίτζου, δοῦσα ἀποτῆσιν ταύτην ἔχω νὰ ὑποδείξω σήμερον τὰς αὐτὰς ἀντιφάσεις καὶ τὴν αὐτὴν ἀσθένειαν τῶν ἐπιχειρημάτων, ἣν καὶ ἐν τῇ κειμένῳ τῆς Ἱστορίας αὐτοῦ.

Εἰς ἀντίκρουσιν τῆς ἀντιφάσεως τοῦ Κ. Μεταξᾶ καὶ τῆς ἀναιρέσεως ἐμοῦ, φέρει ὁ Κ. Τρικούπης τὰ ἐπόμενα: α) τὸ Α'. ψήφισμα τῆς ἐν Τροιζῆνι συνελεύσεως, δι' οὗ κηρύσσονται ἐπαρχίαι τῆς Ἑλλάδος καὶ αἱ λαβοῦσαι τὰ ὄπλα β) ὅτι οὐδαμοῦ τῆς Ἱστορίας αὐτοῦ ἀπογοποιεῖ τοὺς Πελοποννησίους, καὶ τὸναντίον μάλιστα τοὺς ἐπαίρει, ἀναφέρον πολλαχοῦ τὰς ὑπερ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος προσπαθείας αὐτοῦ καὶ γ) παρουσιάζει μαρτυρίας « τριῶν ἐπιζώντων προσώπων ἐκ τῆς ἐν Τροιζῆνι συνελεύσεως », βεβαιούντων ὡς ἀληθῆ τὰ ἐν τῇ Ἱστορίᾳ αὐτοῦ ἀναφερόμενα.

Ἀπαντῶ.

Ὡς πρὸς τὸ ψήφισμα. — Ἀληθῶς τὸ ψήφισμα τοῦτο ἠδύνατο

ἴσως νὰ λάβῃ τὴν ἐξήγησιν, ἣν τῷ δίδει ὁ Κ. Τρικούπης ἐν τῇ ἀπαφίσει του, ὅτι δηλαδὴ «εἶναι τρανὴ ἀπόδειξις τῆς διαίρεσως, διότι» ἐγένετο μάλιστα πρὸς ἐξάλειψιν πάσης δυσπιστίας. » Ἀλλὰ τὴν ἐρμηνείαν ταύτην ἀπορρίπτουσι δύο σημαντικαὶ περιστάσεις: α) ὅτι τὸ ῥηθὲν ψήφισμα δὲν εἶναι τὸ πρῶτον, ἀλλ' ἐγένετο συνεπεὶς ὅλων τῶν ἄλλων ὁμοίων ψηφισμάτων τῆς Συνελεύσεως, προγενεστέρας τε καὶ μεταγενεστέρας τῆς ἐν Τροιζίνι, καὶ δι' αἰτίας ἄλλας, περὶ ὧν ἀκολουθῶς ἐκτενέστερον θέλομεν διαλαβεῖν· β) ὅτι τὸ ψήφισμα τοῦτο ἐψηφίσθη οὐχὶ ἐν ΤΡΟΙΖΗΝΙ, ἀλλὰ ἐν ΕΡΜΙΟΝΗ, ἡ δὲ ἐν Τροιζίνι Συνέλευσις παρεδέχθη ἀπλῶς αὐτὸ ἀσυζητητὴ καὶ παρήμερι μετ' ἄλλων τριῶν, ὡς ἀναφέρει αὐτὸς ὁ Κ. Τρικούπης ἐν σελίδι 128 τοῦ 4 τόμου, ἢ μᾶλλον συνυπέγραψαν καὶ οἱ ὄλιγοι εἰς Τροιζίνα ἐλθόντες ἐκ τῆς Αἰγίνης εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην τῆς ἐν Ἑρμιόνη Συνελεύσεως, πρὸ δύο μηνῶν σχεδὸν ψηφισθεῖσαν παρ' αὐτῆς. Ἐπομένως οὐδεμίαν σχέσιν δύναται νὰ ἔχη τὸ ψήφισμα τοῦτο πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα, διότι τὸ ἱστορικὸν τοῦ Κ. Τρικούπη ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐν Τροιζίνι Συνέλευσιν. Ἀλλὰ καὶ ἄλλως δείκνυται ἀντιφάσκων ὁ Κ. Τρικούπης. Ἐν τῷ ψήφισμα τοῦτο ἀληθῶς ἐγένετο πρὸς ἐξάλειψιν πάσης δυσπιστίας», πῶς υποστηρίζεται τότε ἡ ἀξίωσις τοῦ Κ. Τρικούπη, ὅτι ἡ ἐν Τροιζίνι Συνέλευσις «ἤρριψε καὶ ἐτελείωσεν» ἐν διχοροίαις, ΔΥΣΠΙΣΤΙΑΙΣ καὶ ταραχαῖς; » Ἡ λοιπὴν ἀληθεία ἢ τελευταία αὐτῆ ἐξιστόρησις τοῦ Κ. Τρικούπη, ἢ τὸ ψήφισμα διὰ πάντα ἄλλον ἐξεδόθη λόγον, ἢ διὰ τὸν παρ' αὐτοῦ ἀναφερόμενον. Ἐπειδὴ δὲ σχετίζει τὴν περὶ τοῦ ψηφίσματος τοῦτου παρατήρησιν τοῦ ὁ Κ. Τρικούπη πρὸς τὴν ιδέαν, ὅτι ἡ συμπερίληψις ἢ μὴ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος ἦτον ιδέα οὐχὶ τῶν Πελοποννησίων, ἀλλὰ τοῦ Σουλτάνου, «ὡς διατεινομένου, ὅτι εἶχεν ὑποχείριον ὅλην τὴν γῆν» ἐκείνην (τὴν Στερεάν) καὶ ὡς γενομένου λόγου ἐν τῷ *συμμηκῶ* συμβουλίῳ περὶ ὀροθεσίας ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ, καὶ ὅτι ἐπεκράτει τὸ «ζήτημα τοῦτο καὶ ἐπὶ Κυβερνήτου», παρατηρῶ, ὅτι ὅλαι αἱ περιστάσεις καὶ αἱ πράξεις αὐταὶ εἰσὶ μεταγενέστεραι τῆς ἐν Τροιζίνι Συνελεύσεως· διότι ἐπὶ τῆς Συνελεύσεως ταύτης ὑπῆρχε καὶ ὁ Καρζι-σκάκης ἔχων στρατόπεδον εἰς διάφορα μέρη τῆς Στερεᾶς, οἷον εἰς Λεσσίνι, Κράβαρι, Λιδωρίκιον, πέριξ τῆς Λεθαδείας, καὶ ἰδίως πέριξ τῶν Ἀθηνῶν, (ὅπου ἤμεθα καὶ πολλοὶ τότε Πελοποννήσιοι) ὧν τὸ φρούριον ἦτον εἰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων, καὶ διότι *συμμηκῶν* Συμβούλιον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐν Τροιζίνι Συνελεύσεως δὲν ὑπῆρχε εἰσέτι συγκεκροτημένον, καὶ ἐπομένως δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ λόγος ἐν αὐτῷ περὶ ὀροθεσίας ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ.

Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον. — Πραγματικῶς ὁ Κ. Τρικούπης ἔγραψε

τὴν ἀλήθειαν περὶ τῶν Πελοποννησίων πολλαχοῦ, καὶ ἐξέθηκε τοῦ ἀγῶνας αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Στερεᾶς. Τοῦτο, νομίζομεν, ὅτι ἡμεῖς πρῶτοι ὑπεδείξαμεν ἐν τῷ φυλλαδίῳ, καταχωρίσαντες τὰ σχετικὰ τεμάχια τῆς ἱστορίας τοῦ Κ. Τρικούπη. Ἀλλὰ ἀκριβῶς τοῦτο εἶναι καὶ τὸ ἐκπληττον ἡμᾶς· καὶ ἐν τῷ φυλλαδίῳ ἐξεφράσαμεν τὴν ἐκπληξιν ταύτην, πῶς ὁ ἐπαινῶν τοὺς Πελοποννησίουσ καὶ ὁμολογῶν τὴν πρὸς τὴν Στερεάν συμπαθειαν καὶ τοὺς ἀγῶνας αὐτῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, παρακατιῶν κηρύσσει τοῦτους ὡς ἐπιβουλευομένους καὶ ἀποκροόντας τὴν ἐλευθερίαν τῶν Στερεοελλαδιτῶν. Ὁ Κ. Τρικούπης, ἀπαντῶν, λέγει· «Ποῦ ἡ φράσις ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ὅτι τοὺς ἐνοχοποιῶ;» Ἐπεθύμου καὶ πυχόμεν πολλὴ νὰ μὴ ὑπῆρχε τοιαύτη φράσις, πρὸς δικαίωσιν τοῦ Κ. Τρικούπη καὶ πρὸς ἀπαλλαγὴν ἐμοῦ ἀπὸ τῆς προκειμένης συζητήσεως. Ἀλλὰ δυστυχῶς οὐχὶ μία φράσις, ἀλλὰ παράγραφος ὁλόκληρος ὑπάρχει οὐ μόνον ἐνοχοποιούσα, ἀλλὰ καθυβρίζουσα τοὺς Πελοποννησίουσ. Τί λέγει ὁ Κ. Τρικούπης ἐν τῇ σελίδι 131—132 τοῦ 4 Τόμου; «Διηρημένη ἦτο ἡ παρούσα Συνέλευσις· . . . δὲν ἦσαν δὲ (οἱ πληρεξούσιοι) διηρημένοι, ὡς οἱ ἐν Ἄστρει, » εἰς πολιτικοὺς καὶ πολεμικοὺς, ἀλλ' εἰς ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΥΣ καὶ » ΣΤΕΡΕΟΕΛΛΑΔΙΤΑΣ· διότι ὡς προανεφέραμεν, τὸ ζήτημα τοῦ » καιροῦ τοῦτου ἦτον ἡ εἰς τὸν συμβιβασμὸν συμπερίληψις ἢ μὴ » τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος· ἐκλίναν πρὸς τοὺς Στερεοελλαδίτας καὶ οἱ » ΝΗΣΙΩΤΑΙ.» Τί εἶναι τοῦτο; ὅτι οἱ Πελοποννήσιοι δὲν ᾔθελον τὴν συμπερίληψιν τῆς Στερεᾶς, ὡς ταύτην ᾔθελον οἱ Στερεοελλαδίται καὶ οἱ Νησιῶται, οἵτινες ἠνώθησαν μετ' αὐτῶν. Ἡ περίοδος ὑπάρχει καταφανῆς, καὶ εἰς τὴν εὐθύτητα τοῦ κυρίου Τρικούπη ἀναφέρομαι, ὅπως μοι ἀπαντήσῃ. Ἴδου μία περίοδος ἀτυχῆς, ἀπορρίπτουσα τὴν ἀξίωσιν τοῦ Κ. Τρικούπη, ὅτι οὐδαμοῦ τῆς ἱστορίας αὐτοῦ ἐνοχοποιεῖ τοὺς Πελοποννησίουσ. Καὶ σήμερον, ὡς ἄλλοτε, ἐκφράζω πάλιν τὴν ἐκπληξιν καὶ τὴν παρηγορίαν μου, πῶς ὁ Κ. Τρικούπης, ὁ γνωρίζων τοὺς ἀγῶνας τῶν Πελοποννησίων, περιέπεσεν εἰς ἀντίφασιν τοιαύτην, τὰ περὶ αὐτῶν πραγματευόμενος.

Ὡς πρὸς τὸ τρίτον. — Ὁ Κ. Τρικούπης, παρὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ μαρτυρίαν καὶ βεβαίωσιν, ὅτι τὰ ἱστορούμενα περὶ τῆς διαίρεσως τῶν Πελοποννησίων καὶ Στερεοελλαδιτῶν, καὶ τῆς συνεπέας ταύτης γενομένης σκηνῆς· μεταξύ τοῦ Γ. Κίτσου καὶ Θ. Κολοκοτρώνου ἀληθῶς, ἔκρινεν εὐλογον, ὅπως φέρῃ καὶ τὰς μαρτυρίας τινῶν τῶν ἐπιζώντων πληρεξούσιων ἐν «τῇ αὐτῇ Συνελεύσει, αὐτηκόων καὶ αὐτοπτῶν, ὧν ἱστορεῖ.» Τὸ σίστημα τῆς τοιαύτης ὑπερασπίσεως ὑπάρχει ἐξαισίον, καὶ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ πρῶτος ἐγὼ ὁμολογῶ. Χαίρω δὲ, ὅτι ὁ Κ. Τρικούπης μοι ἔδωκεν ἀφορμὴν πρὸς τοῦτο. Ἀληθῶς

δὲν δύναται· γὰ φιλονεικήσῃ τις, ὅταν οἱ συμμετασχόντες εἰς τὴν Συνέλευσιν ἐκείνην ὁμολογήσωσι τι. Ὁ Κ. Τρικούπης λοιπὸν φέρει εἰς μαρτυρίαν τρεῖς, τοὺς ΚΚ. Μαγγίναν, γερουσιαστὴν, Γιαννάκην Χατζῆ-Πέτρου, γερουσιαστὴν, καὶ Ἀναστάσιον Πολυζωΐδην, ἀντιπρόεδρον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἦδη δὲν ἐπεμβαίω εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ἀξίας τινῶν ἐκ τῶν μαρτυριῶν τούτων, ἢ εἰς τὴν σαφῆνειαν ἐτέρων. Ἀκολουθῶν καὶ μιμούμενος τὸ σύστημα τοῦ Κ. Τρικούπη, ἀνέφερα τὸ γεγονός· εἰς τοὺς ἐν Ἀθήναις εὐρισκόμενους εἴκοσι καὶ τρεῖς ἐκ τῶν ἐπιζώντων τεσσαράκοντα πληρεξουσίων τῆς ἐν Τροιζῆνι ἔθνο-συνελεύσεως· λέγω δὲ ἐν Ἀθήναις, διότι τὰ ἐπίλοιπα μέλη διατρίβουσιν ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις καὶ δύσκολος ἀπέβαινεν ἡ ἄμεσος πρόσκλησις τούτων. Ἐπίσης ἀνέφερα τὸ γεγονός καὶ εἰς τέσσαρα ἄλλα γνωστά πρόσωπα, παρευρεθέντα εἰς τὴν Συνέλευσιν ταύτην. Ταῦτα πάντα ὁμολόγησαν τὸ μὴ ἀληθὲς τῶν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ Κ. Τρικούπη ἀναφερομένων διὰ τοῦ ἐπομένου ἐγγράφου.

« Ὁ Κύριος Τρικούπης ἐν τῷ δ' τόμῳ τῆς ἱστορίας αὐτοῦ, σελ. 431—432, ἐκθέτων τὰ περὶ τῆς ἐν Τροιζῆνι Συνελεύσεως, ἔγραψε τὰ ἐπόμενα. « Διηρημένη ἦτο καὶ ἡ παρούσα Συνέλευσις, ὡς καὶ ἡ « τοῦ Ἄστρου, συνήρχετο ὅμως ὅλη εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν τόπον, « καὶ συνεργάζετο ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ παρὰ τὴν κώμην τῶν Λαμα- « λῶν καὶ ὑπὸ τῶν νυμάτων τῆς ἱπποκρήνης ποτιζομένου λεμονῶ- « νος· δὲν ἦσαν δὲ, ὡς οἱ ἐν Ἄστρει, εἰς πολιτικούς καὶ πολεμικούς, « ἀλλ' εἰς Πελοποννησίους καὶ Στερεοελλαδίτας διηρημένοι· διότι, « ὡς προανφέραμεν, τὸ ζήτημα τοῦ καιροῦ τούτου ἦτον ἢ εἰς τὸν « συμβιβασμὸν συμπερίληψις ἢ μὴ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος· ἔκριναν « πρὸς τοὺς Στερεοελλαδίτας καὶ οἱ Νησιῶται· τόσον δὲ ἦσαν οἱ « πλείστοι τῶν πληρεξουσίων τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου μέρους ἐξη- « μένοι καὶ δύσπιστοι πρὸς ἀλλήλους, ὥστε ἐν μιᾷ τῶν τελευταίων « συνεδριάσεων, λογοτριβῆς γενομένης, ἐξώκειλαν καὶ εἰς ἄποπν, ὃ « δὲ Ἡπειρώτης ὀπλαρχηγὸς Γ. Κίτζος, ἐλθὼν εἰς τὸ μέσον, κα- « στῶν κλάδον δένδρου καὶ σείων κατὰ πρόσωπον τοῦ Κολοκοσιῶ- « νου, τὸν ὕβρισεν ὡς ἀνανδρον καὶ μηδαμινόν. Ἀγανακτῆσαντες οἱ « Πελοποννήσιοι, ἐφώνησαν εἰς τὰ ὄπλα, εἰς τὰ ὄπλα ἐφώνησαν καὶ « οἱ Στερεοελλαδίται, διηρέθησαν ὅλοι οἱ πληρεξούσιοι εἰς δύο « στρατόπεδα, ἐξῆλθον τοῦ λεμονῶνος, οἱ μὲν Πελοποννήσιοι ἐξ ἐνός, « οἱ δὲ Στερεοελλαδίται ἐξ ἄλλου μέρους, οἱ μὲν ἔτρεξαν καὶ ἐκλεί- « σθησαν ἐν ταῖς οἰκίαις, οἱ δὲ κατέλαβον ὄχυράς θέσεις, ὅλοι ἦτον « μάσθησαν εἰς πόλεμον, καὶ ἂν μίαν πιστολίαν ἐπιπτεν, ὃ τόπος τῆς

« Συνελεύσεως θὰ ἐγένετο τόπος σφαγῆς· ἀλλ' οἱ μετριώτεροι τῶν « πληρεξουσίων, πεσόντες εἰς τὸ μέσον, καθυσύχασαν τὰς δεινὰς « ταύτας ταραχάς. Τοιαύτη ἦτον ἡ ἀρχή, καὶ τοιοῦτον τὸ τέλος τῆς « ἐν Τροιζῆνι συνελεύσεως· ἤρχισε καὶ ἐτελείωσεν ἐν διχονοίαις, δυ- « σπισταίς καὶ ταραχαῖς ».

« Καθὸ μέλη τῆς ἐν Τροιζῆνι συνελεύσεως καὶ παρευρεθέντες εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτῆς ὡς πληρεξούσιοι, βεβαιούμεν, χάριν τῆς ἱστο- ρικῆς ἀληθείας, ὅτι οὐδὲ ἡ τοιαύτη διαίρεσις ὑπῆρξεν, οὐδὲ ἡ μνη- μονευομένη ῥῆξις ἐγένετο ».

Ἀθναίσιος Γρηγοριάδης. Γ. Δαρεσιώτης. Β. Χρηστακόπουλος. Δ. Κανελλόπουλος. Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος. Σπ. Μίλιος. Κ. Κανάρης. Ῥή- γας Παλαμίδης. Ἀνασ. Χαραλάμπης. Ι. Παξιμάδης. Γ. Καρκατζά- κας. Σ. Καλογερόπουλος. Νικόλ. Χ. Ἰωάννου Μέξης. Κανέλος Δελη- γιάννης. Γ. Σταῦρος. Ν. Τζαβέλλας. Δημ. Μελετόπουλος. Ἰωάν. Εὐ- γενίδης. Ἐμμ. Ἀντωνιάδης. Π. Μοναστηριώτης. Χρ. Καπετανάκης. Π. Μπουτιεριδῆς. Παναγ. Σούτσος (παρευρεθεὶς ἐν τῇ Συνελεύσει ἐν Τροιζῆνι). Ἀδάμ Δούκας (ὡσαύτως). Γ. Τισαμενός (ὡσαύτως). Χ. Πεῤραϊδῆς, (ὡσαύτως).

Ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης, οἱ μαρτυροῦντες ἐνταῦθα εἰσὶ διακε- κριμένα πρόσωπα. Εἰσὶν, ἐκτὸς τοῦ Κ. Α. Μεταξῆ, ὅστις ἐξεφράσθη ἤδη, οἱ πληρεξούσιοι τῆς Συνελεύσεως ἐκείνης νῦν Γερουσιαστὰ Κων. Κανάρης (ναύαρχος), Νικόλαος Χ. Ἰω. Μέξης (ἀντιπρόεδρος τῆς Γε- ρουσίας), Ῥ. Παλαμίδης, Σπ. Μίλιος (ὑποστράτηγος), Ἀθ. Γρηγοριά- δης, Γ. Δαρεσιώτης, Β. Χρηστακόπουλος, Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος, Γ. Καρκατζάνης, Ἰάκωβος Παξιμάδης, Σ. Καλογερόπουλος· οἱ πληρε- ξούσιοι στρατηγοὶ Κανέλος Δεληγιάννης, Νικόλαος Τζαβέλλας, Δημ. Μελετόπουλος καὶ ὁ συνταγματάρχης Χ. Καπετανάκης· ὁ πληρεξού- σιος τότε καὶ νῦν διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Κ. Γεώργιος Σταῦρος· ὁ πρῶν Βουλευτὴς Κ. Ἰωάν. Εὐγενίδης, ὁ πληρεξούσιος Κ. Πάνος Ποναστηριώτης, πρῶν Νομάρχης, ὁ πληρεξούσιος Ἡλίας Μπουτιεριδῆς ἐκ Πύλου· οἱ παρευρεθέντες εἰς τὴν Συνέλευσιν, καίτοι μὴ πληρεξούσιοι, ΚΚ. Χ. Πεῤραϊδῆς, ὑποστράτηγος, Ἀδάμ Δούκας, γερουσιαστὴς, Γ. Κ. Τισαμενός, πρῶν ὑπουργός, καὶ Παναγιώτης Σούτσος, πρῶν Σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας καὶ συντάκτης τοῦ Ἠ- λίου, καὶ ὁ Κ. Ἐμμ. Ἀντωνιάδης, πληρεξούσιος τοῖς ἐν Τροιζῆνι Συνελεύσεως καὶ συντάκτης τῆς Ἀθηνᾶς.

Ἦδη δύναμαι νὰ μεταχειρισθῶ τὴν φράσιν τοῦ Κυρίου Τρικούπη: « Τοιαῦτα μαρτυρίαί τοιοῦτων ἀνδρῶν, δὲν λύουν πᾶσαν περὶ τοῦ « προκειμένου ἀμφιβολίαν; » Ἀντὶ τριῶν ὑποβάλλω ἐνώπιον τοῦ « ἰανού, ἐκτὸς τῆς τοῦ Κ. Α. Μεταξῆ, εἴκοσι καὶ ἑπτὰ τὰς ἐπισημο-

τέρως μαρτυρίας τῆς Ἑλλάδος, ὧν αἱ δέκα καὶ πέντε ἀνήκουσιν εἰς τὰ ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος, ἐνθ' ὧδεκα μόνον Πελοποννήσιοι ὑπογράφουσι.

Πιστεύω, ὅτι, καίτοι ἐπιφυλασσομένου ἐμοῦ τὴν γενικὴν ἀνασκευὴν, ἢ συζήτησιν δύναται πλέον νὰ κλεισθῆ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι « διὰ τῆς μαρτυρίας τῶν τοιούτων ἀνδρῶν λύεται πᾶσα περὶ » τοῦ προκειμένου ἀμφιβολία.

Ἐν Ἀθήναις, 14 Ἀπριλίου 1858.

ΙΩΑΝΝΗΣ Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Ταμεῖον χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιοματικῶν.
1853 ἔτος συστάσεως. Ἔτος 1857.

Ἰσοζύγιον
τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἀνωτέρω Ταμεῖου.

Σελὶς τοῦ Γενικοῦ Βιβλίου	Αἰτιολογία.	Πίστωσις		Χρέωσις	
		Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
833	Ἡ περιουσία τοῦ Ταμεῖου εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἀναβαίνει εἰς Δρ. 234,296.42				
436	Ἀφαιροῦνται τὰ ἐξόδα ὡς τὸ ὑπόμνημα τοῦ 6 Κεφ. Δρ. 9,694.98				
	Μένει περιουσία	224601	44		
603	Εἰς Κτήματα Εἰς Τραπεζικὰς μερίδας Εἰς γρήματα διάφοροι ὀφείλεται α. Τὰ ἐπὶ τόκῳ εἰς τὴν Ἐθν. Τράπεζαν. β. Τὰ χρεωστούμενα δι' ὑπόλοιπον καταβολῆς τῶν πρὸ τοῦ νόμου ἐγγράμων ἀξιοματικῶν τοῦ Στρατοῦ			149663	56
776	Ὄφειλονται παρὰ τοῦ Ταμεῖου διὰ καθυσταρούσας βαρθεῖας			78435	22
	Ἄθροισις.	3499	34		
		228100	78	228100	78
	Ἀθῆναι τῆ 25 Ἀπριλίου 1858. Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ταμεῖου τῶν Χηρῶν κτλ. Τ. ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ λοχαγ. ΣΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ἀντισυνταγ. Ἐπεξεργάσθη κατὰ τὰ βιβλία Α. ΒΛΑΣΗΣ Ἰλαρχος. καὶ ἀνεγνωρίσθη ἀκριβῆς Ο Γραμματεὺς Ὁ Βασ. Ἐπίτροπος Α. Κόντογλου, καταλ Μ. ΓΕΩΡΓΙΑΝΤΑΣ, Στ. ὑπεπιμελ. Διὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀντιγραφῆς Ἀθῆναι τῆ 29 Ἀπριλίου 1858. Ὁ Γραμματεὺς Α. Κόντογλου.				

Ἀκολουθία τοῦ περὶ στρατοῦ ἀρθρου τοῦ λεξικοῦ τῆς Ἑ.λ.λ.
Ἀρχαιο.λογίας, μεταφρασθὲν ὑπὸ Δ. Παρταλῆ.

ΣΤΡΑΤΟΣ.

(Ἴδε τὴν συνέχειαν εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος.)

Arnold, εἰς *Θουκυδ.* Ἔ. 68). Ὁ Ἀριστοτέλης φαίνεται μεταχειριζόμενος ἀδιακρίτως τὸ ὄνομα λόχος καὶ μόρα (*Λακων. πολιτ.* Απόσπ. 5 καὶ 6, Φώτιος ἐν λ. λόχοι. Ἡ εἰκασίς τοῦ Arnold (ἀνωτ.) ὅτι εἰς ἐκ τῶν πέντε παρὰ *Θουκυδίδῃ* λόχων συνίστατο ἐκ Βρασιδεῶν στρατιωτῶν καὶ νεοδαμωδῶν, μὴ συμπεριλαμβανομένων ἐν ταῖς συνήθεσι διαιρέσεσι τῶν σπαρτιατικῶν δυνάμεων, δὲν φαίνεται ἀπίθανος· ἐξηγεῖ μάλιστα τὴν μετὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν λόχων (ἡ μορῶν) ἐπιταῦθα καὶ τοῦ συνήθους ἀριθμοῦ τῶν ἐξ μορῶν διαφορίαν, ἀλλὰ καὶ ἄνευ τούτων δὲν προκύπτει δυσκολία ὡς πρὸς τὴν εἰδικὴν ταύτην περίστασιν, ἐπειδὴ ἡ ὅλη διάταξις τοῦ στρατοῦ ἐν αὐτῇ παρεξέχλις τῶν συνήθων διαιρέσεων. Δὲν ἀπητεῖτο πάντοτε νὰ συγκροτηθῆι τὸ στράτευμα ἐκ μορῶν ἐξ καὶ λόχων συνήθους εἰκοσιτεσσάρων. Ἐν περιστάσει τιμὴ εὐρίσκωμεν δώδεκα λόχους (*Ξενοφ. Ἑ.λ.λην. Ζ'*. 1. 20, παραβλ. 27), ὧν ἕκαστος συνέκειτο ἐξ ἑκατῶν περίπου ἀνδρῶν. Οἱ νεοδαμῶδεις δὲν κατετέλεγοντο συνήθως ἐν ταῖς μόραις (*Ξενοφ. Ἑ.λ.λην. Δ'*. 3. 15).

Φαίνεται πιθανὴ ἡ γνώμη, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν μορῶν ἐν τῇ τῆς Σπάρτης στρατιωτικῇ δυνάμει εἶχε σχέσιν πρὸς τὰ τμήματα, εἰς ἃ ἡ Λακωνικὴ ἦν διηρημένη, ἅτινα, συμπεριλαμβανομένης τῆς Σπάρτης καὶ τῆς ἀμέσως περὶ αὐτὴν χώρας, ἦσαν ἐξ ἴσου, ὡς ὁ Thirlwall νομίζει, ἡ διαιρέσεις τοῦ στρατοῦ ἐβιβήκει ἐπὶ τῆς ἰδέας τοῦ νὰ ὑπερασπίζηται μίαν μόραν ἕκαστον διαπιστευόμενον αὐτῇ τμημα. Ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς προτείνει λίαν πιθανὴν ἐρμηνείαν περὶ τοῦ *Πιτανάτου* λόχου, περὶ οὗ ποιεῖται λόγον ὁ Ἡρόδοτος (Θ'. 53), καὶ οὗ τὴν ὑπερξῆν, ἐσραχμένως πάντως, ἀρνείται ὁ *Θουκυδίδης*. Ὁ Thirlwall νομίζει ὅτι, ἐπειδὴ ἑκάστη μόρα συνίστατο ἐκ τεσσάρων λόχων, οἱ τέσσαρες λόχοι τῆς ἀνηκούσης εἰς τὸ τμήμα τῆς Σπάρτης μόρας ἦσαν ἴσως κατανενημερημένοι, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν, εἰς τὰς τέσσαρας κόμας, Αἰμυνας, Κυνοσοῦραν, Μεσόαν καὶ Πιτάνην, ἐξ ὧν ἡ Σπάρτη συνέκειτο (1).

(1) Ὁ Muller (*D o r.* iii. 3 § 7) θεωρεῖ τὴν πόλιν ὡς ἄλλην τῶν κομῶν τούτων εἰτινες ἦσαν βεβαίως οὐχὶ πρῶσται ἀπλῶς, ἀλλὰ μέρη συνθετικὰ τῆς Σπάρτης αὐτῆς (παραβλ. *Παυσ. Γ.* 16.9). Ὁ Haase (ἀνωτ.) ὁμιλεῖ περὶ πέντε τμημάτων τῆς

Ὁ σπαρτιατικὸς στρατὸς, διηρημένος, ὡς ἀνωτέρω διελάβομεν, ἐτάττετο εἰς τὴν πυκνὴν φάλαγγα, ἥς τὸ βάθος ἐξήρτητο ἐκ τῶν περιστάσεων. Μία ἐνωματία ἐτάττετο ὅτε μὲν κατ' ἀπλοῦν στίχον, ὅτε δὲ εἰς τρεῖς ἢ ἑξ ζυγούς (Ξενοφ. *Λακεδ. πολιτ.* ΙΑ'. 4, Muller. iii. 12 § 3. σημ. α'): Ἐν τῇ Μάχῃ τῆς Μαντινείας ἡ φάλαγξ ἦν τεταγμένη ἐπὶ ὀκτώ, ὥστε ἐκάστη ἐνωμοτία ἀπετέλει τέσσαρας ζυγούς (Θουκυδ. Ε'. 68, παρβλ. Ξενοφ. *Ἐ.λ.λ.ηρ.* Γ'. 2. 16, Δ'. 2. 21). Ἐν τῇ ἐν Λεύκτροις μάχῃ τὸ βάθος τῆς φάλαγγος ἦν εἰς δώδεκα (Ξενοφ. *Ἐ.λ.λ.ηρ.* ΣΤ'. 4. 12). Ὁ ἐνωμοτάρχης προϊστάτο τοῦ στίχου αὐτοῦ, ἢ, ἂν ἡ ἐνωμοτία ἐχωρίζετο εἰς πλείω τοῦ ἐνὸς μέρη, ὁ ἐνωμοτάρχης ἴστατο ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ δεξιῦ στίχου, καὶ ἐλέγετο πρωτοστάτης, ὁ δὲ ἔσχατος τῶν στρατιωτῶν ἐλέγετο οὐραγός· ἀπητείτο δὲ σπουδαῖος νὰ ἦ καὶ οὗτος, ὡς ὁ ἐνωμοτάρχης, ἀνδρείος καὶ ἐπιτίθειος, ἐπειδὴ εἰς ἐξελιγμούς τινας ἐγένετο οὗτος ὁδηγὸς τῶν κινήσεων (Ξενοφ. *Κυρ. παιδ.* Γ'. 3. 41 κλ.). Ὁ ἀρχιστράτηγος, ὃς ἦν συνήθως ὁ βασιλεὺς (μετὰ τὸ συμβῆναι τοῦ Δημαράτου καὶ Κλεομένους ἐτέθη νόμος ἐν Σπάρτῃ « μὴ ἐξείνικι ἐπεσθαι ἀμφοτέρους τοὺς βασιλεῖς ἐξιοῦσης τῆς στρατιᾶς » τῶς γὰρ ἀμφοτέρω ἐῖποντο » (Ηρόδ. Ε. 75, ἀλλὰ παρὰ βλ. Γ'. 73), ἴστατο ἐνίοτε μὲν εἰς τὸ κέντρον (ὡς ἐν Μαντινείᾳ, (Θουκ. Ε'. 72), συνθέστερον δὲ (ὡς ἐν Λεύκτροις) εἰς τὴν δεξιάν πτέρυγα. Αἱ ἐξελίξεις, δι' ὧν μετεβάλλοντο αἱ διατάξεις τῆς φάλαγγος, ἐγένοντο ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐνωμοτάρχου. Ὅτε τὰ στρατεύματα παρετάττοντο κατὰ στίχον ἐν τῇ συνήθει πρὸς μάχην παρατάξει, ἐλέγοντο εἶναι ἐπὶ φάλαγγος. Ἰποτιθέντες ὅτι μία ἐνωμοτία συνίστατο ἐξ 28 ἀνδρῶν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ὀδηγοῦ αὐτῆς, καὶ ὅτι ἐτάττετο κατὰ ὀκτώ, ἤθελε συγκροτεῖσθαι ἐκ 288 ἀνδρῶν. Ἐν συνήθει πορεῖα ὁ στρατὸς προέβαιεν ἐπὶ κέρως (ἢ κατὰ κέρως, Ξενοφ. *Ἐ.λ.λ.* Ζ'. 4. 23), τῆς πρώτης ἐνωμοτίας τῆς δεξιᾶς πτέρυγος κατὰ γραμμὴν βαδίζουσας καὶ τῶν ἄλλων κατὰ διαδοχὴν ἀκολουθουσῶν αὐτῇ, ὥστε ἂν ἡ ἐνωμοτία ἦν τεταγμένη εἰς τρεῖς ἢ δύο στίχους, ὁ ὅλος στρατὸς ἤθελε βαδίζειν κατὰ τρεῖς ἢ δύο στίχους· συνθέστερα διατάξεις ἦν ἡ κατὰ δύο στίχους (Ξενοφ. *Ἐ.λ.λ.* Ζ'. 4. 22,

Σπάρτης παρεκτός τῆς Πιτάνης, ὥστε αἱ ἑξ μέρη ἢ λόχοι, κατὰ τὴν ἔνοιαν τοῦ Θουκυδίδου ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὰ ἑξ ταῦτα τμήματα. Εἰς τὴν συμβεβησμένην δὲ τῶν δὲν ἔχοντων ἄλλην μαρτυρίαν εἰμὴ τὴν τοῦ Σχολιαστοῦ τοῦ Ἀριστοφάνους (Λυσιστάκ. 433) ὅτι ὑπῆρχον ἑξ λόχοι ἐν Σπάρτῃ, ὧν ἐνομάζει τοὺς πέντε· ἐν τῶν ἐνομάτων τούτων διορθοῖ κατ' εἰκασίαν ὁ Muller τὸ Μεσοάτης εἰς Μεσοάτης· ἀλλ' ἐνταῦθα φαίνεται σχεδὸν σόγγυσις τις τῆς εἰς ἑξ μέρη διαίρεσός.

Γ'. ι. η. Πολύαιν. Β. 4. 10). Ἄν ὁ στρατὸς, ἐν τάξει πορείας ὦν, ἤθελε νὰ μετασχηματισθῆ εἰς φάλαγγα, τῆς κινήσεως ἤρχετο ἡ ἐσχάτη ἐνωμοτία, τοποθετουμένη εἰς τὰ ἀριστερὰ (παρὰ σπείρας) καὶ εἰς τὴν αὐτὴν γραμμὴν (εἰς μέτωπον) τῇ πρὸ αὐτῆς ἐνωμοτία· αἱ δύο δὲ αὐταὶ ἐνωματίαι τότε ἐξετέλουν τὴν αὐτὴν κίνησιν ὡς πρὸς τὰς δύο ἐνωμοτίας τῶν πρὸ αὐτῶν, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, μέχρις οὐ πάσαι ἐτίθεντο εἰς τὴν αὐτὴν γραμμὴν μετὰ τῆς πρώτης ἐνωμοτίας, ἥτις νῦν ἔχουσα ἐπὶ κεφαλῆς τὸν στρατηγὸν κατεῖχε τὸ ἄκρον τῆς δεξιᾶς πτέρυγος. Ὁ ἐξελιγμὸς οὗτος ἐλέγετο παραγωγή (Ξενοφ. *Λακεδ. πολιτ.* ΙΑ'. 6)· ὁμοίως δὲ ὠνομάζετο καὶ ἡ ἀντίστροφος κίνησις, ὅτε δηλ. ἡ φάλαγξ μετεβάλλετο εἰς τάξιν πορείας, ἔτι δὲ καὶ μικρότεροι τοῦ αὐτοῦ εἶδους κινήσεις, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ μεταβληθῆ τὸ βάθος τῆς φάλαγγος· καὶ αὐταὶ δὲ αἱ κινήσεις διεξήγοντο τὸ πλεῖστον κατὰ τὴν αὐτὴν ἀρχήν. Οὕτω δὴ ἂν τὸ βάθος τῆς φάλαγγος ἔπρεπε νὰ ἐλαττωθῆ κατὰ τὸ ἥμισυ, τὸ ἔπισθεν μέρος ἐκάστης ἐνωμοτίας ἐβάδιζε πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ἐτίθετο ἀριστερὰ τοῦ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἐτέρου ἡμίσεος μέρους. Παρομοίως, ἐὰν τὸ βάθος τῆς φάλαγγος ἔπρεπε ν' αὐξηθῆ, τὸ ἀριστερὸν μέρος ἐκάστης ἐνωμοτίας ἔστρεφε πρὸς τὸ δεξιὸν, ἐποποθετεῖτο ἔπισθεν, καὶ γινόμενον τότε εἰς μέτωπον πάλιν πρὸς τὸ ἀριστερὸν, ἐλάμβανε τὴν οἰκείαν θέσιν (Ξενοφ. *Λακεδ. πολιτ.* ΙΑ'. 8). Συνεπιζῶν δὲ πάντοτε νὰ τίθενται κατὰ μέτωπον πρὸς δεξιὰ, διότι, ἂν ὁ ἐξελιγμὸς ἐξετελεῖτο κατέναντι τοῦ ἐχθροῦ ἢ ὑπὸ τὰς ἀσπίδας πλευρὰ ἐπικρουσάζετο πρὸς αὐτόν. Ἄν τὸ βάθος τῆς φάλαγγος ἔπρεπε νὰ αὐξηθῆ ἢ νὰ ἐλαττωθῆ καθ' οἰανδήποτε ἄλλην ἀναλογίαν, μετεχειρίζοντο τροπολογίας τοῦ ἐξελιγμοῦ τούτου, διεξχωμένους κατὰ τὴν αὐτὴν ἀρχήν (παρβλ. Ξενοφ. *ἀνάβ.* Δ'. 3, 26. Δ'. 6. 6, *Κυρ. παιδ.* Β'. 3. 21). Ἔστι λίαν πιθανὸν ὅτι εἰς τὰ μέρη τῶν στίχων, καθ' ἃ ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἐλιγμοῖς ὄφειλον οὕτως νὰ χωρίζωνται, ἐτίθεντο ἄνδρες κατάλληλοι· ἵνα τοποθετηθῶσιν ἐν τῇ κατὰ μέτωπον γραμμῇ, εἰς ἣν ἐπειρῶντο αἰεὶ νὰ τάττωσι τοὺς ἀριστούς, ὡς οἱ τοῦ Ξενοφῶντος δεκάδαρχοι καὶ πεμπάδαρχοι (Ξενοφ. *Κυρ. Παιδ.* Β. Ι. *Ἰππαρχ.* Β. 6, Δ. 9). Ἄν ἐφαίνετο ἔπισθεν ἐχθρὸς, δὲν ἤρκει μόνον οἱ στρατιῶται νὰ στρέψωσιν ἀπλῶς τὸ μέτωπον κατ' αὐτοῦ· κατὰ τὴν τακτικὴν τῶν Σπαρτιατῶν ἀπητείτο ἵνα τίθενται κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν οἱ κράτιστοι τῶν στρατιωτῶν· τοῦτο δὲ ἐγένετο διὰ τοῦ λεγομένου ἐξελιγμοῦ, οὗ ὑπῆρχον τρεῖς τρόποι. 1) Ὁ μακεδονικὸς, καθ' ὃν ὁ ὀδηγὸς ἐκάστου στίχου ἔμενεν ἐν τῇ θέσει αὐτοῦ, στρέφων μόνον πρὸς τὸν ἐχθρὸν, ὁ ἔπισθεν δὲ αὐτοῦ ἰστάμενος στρατιώτης, ἐπιστάτης λεγόμενος, ὑπεχώρει καὶ πάλιν ἐλάμβανε τὴν θέσιν αὐτοῦ ἔπισθεν τοῦ ὀδηγοῦ καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ στρατὸς ὑπεχώρει ἐκ τοῦ ἐχθροῦ διάστημα ἴσον πρὸς τὸ βάθος αὐτοῦ. 2) Ὁ Λακωνικὸς (ὃν μετεχειρίζετο συνήθως παραδεχόμενη αὐτὸν καὶ ἡ μακεδονικὴ φάλαγξ τοῦ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου) ὁ ἐξελιγμὸς οὗτος ἦν τὸ ἀνάπαλιν τοῦ προηγουμένου, δηλ. ὁ ἔσχατος στρατιώτης ἔμενεν ἀκίνητος εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ, οἱ ἄλλοι δὲ προὔχωρον διαδοχικῶς ὁ εἰς πρὸ τοῦ ἄλλου' κατὰ τούτον ὁ στρατὸς προὔχωρει κατὰ τοῦ ἐχθροῦ εἰς διάστημα ἴσον πρὸς τὸ βάθος αὐτοῦ. 3) Ὁ Κρητικὸς. Κατὰ τούτον ὁ ὀδηγὸς καὶ ὁ οὐραγὸς, ὁ δεῦτερος καὶ ὁ πρὸ τῶν δύο ἐσχάτων καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς ἀντήλλασσον θέσεις, ὥστε ὁ ὅλος στρατὸς διέμενεν ἐν τῇ αὐτῇ ἀποστάσει ἀπὸ τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ τοιοῦτος ἐξελιγμὸς ἐλέγετο καὶ χορείος (Haase εἰς Xenoph. *Laeced. Πολιτ.* ΙΑ'. 9. Muller iii. 12. Αἰλιαν. *Takt.* 26. 27, 33). Κατὰ τοὺς ἐλιγμοὺς τούτους ὁ στρατηγὸς ἔμενεν, ὡς εἰκὸς, ἐν τῇ ἀριστερᾷ πτέρυγι. Ἄν ἐνομίζετο συμφέρον νὰ ἦ ὁ στρατηγὸς ἐν τῇ δεξιᾷ πτέρυγι, ἵνα κατορθωθῇ τοῦτο δὲν ἤκει ἀπλῶς νὰ μεταβῇ ἐκ τῆς ἀριστερᾶς πρὸς τὴν δεξιάν, ἀλλὰ ἐπρεπε ὁ ὅλος στρατὸς νὰ μεταβάλλῃ τὴν θέσιν αὐτοῦ οὕτως, ὥστε ἡ ἀριστερὰ πτέρυξ νὰ γείνη δεξιὰ καὶ τοῦτο ἐξτελεῖτο δι' ἐξελιγμοῦ, ὃς ἐλέγετο (τούλάχιστον ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων τακτικῶν) ἐξελιγμὸς κατὰ ζυγὰ, πρὸς ἀντίθεσιν τοῦ λεγομένου ἐξελιγμοῦ κατὰ στίχους. Ἐὰν ὁ στρατὸς μετέβαλλε τὸ μέτωπον αὐτοῦ, περιστρεφόμενος κατὰ ἡμικύκλιον περὶ μίαν γωνίαν ὡς περὶ ἄξονα, τὸ κίνημα φαίνεται ὅτι ἐλέγετο περιπτύσσειν ἢ ἀναπτύσσειν. Περὶ ἐνὸς ἔτι ἐξελιγμοῦ μένει νὰ διαλάβωμεν. Ἄν ὁ ἐχθρὸς ἐφαίνετο πρὸς τὰ δεξιὰ, ἐν ᾧ ὁ στρατὸς ὤδευσε κατὰ στίχον, δύο κατὰ μέτωπον, οἱ διάφοροι λόχοι περιεστρέφοντο διὰ τεταρτοκυκλίου περὶ τὸν ὀδηγὸν ὡς περὶ ἄξονα, ὥστε ὁ στρατὸς ἐπαρουσίαζεν εἴκοσι τέσσαρας στίχους πρὸς τὸν ἐχθρὸν, ὃν ἕκαστος συνίστατο ἐκ δύο στίχων, ἐχωρίζοντο δὲ ἀπ' ἀλλήλων διὰ μεγάλων μεταξὺ διαστημάτων (διακένων). Τὸ βάθος τοῦ ὅλου σώματος ἠλαττοῦτο τότε, καὶ τὰ διάκενα μέρη ἐπληροῦντο διὰ τῆς συνήθους παραγωγῆς· ἂν δὲ τὰ διάκενα ἔμενον ἔτι μείζονα, ἢ ὅσον ἔδει, ἐπληροῦντο διὰ τῆς παρατάξεως τῶν διαφόρων λόχων πλησίον ἀλλήλων. Ἄν ὑπῆρχεν ἀνάγκη νὰ τοποθετηθῇ ὁ ἀρχηγὸς πρὸς δεξιὰ, ἐγένετο καὶ τοῦτο δι' ἐξελιγμοῦ. Παρόμοιοι ἐλιγμοὶ ἐγένοντο ἂν οἱ πολέμιοι προσήρχοντο κατὰ τὸ εὐώνυμον, εἰ καὶ, ἐπειδὴ ἐνταῦθα ἦν ὑπὸ τὴν ἀσπίδα ἢ πλευρὰ τῶν στρατιωτῶν, καὶ ὁ κίνδυνος διὰ τοῦτο μικρότερος, ἐνομίζετο πολλάκις ἱκανὸν ν' ἀπωθῶσι τοὺς ἐναντίους διὰ τοῦ ἵππικου καὶ τῶν ψιλῶν στρατιωτῶν (Xen. *Laeced. Πολιτ.* ΙΑ'. 10). Ὁ ἡγεμὸν τοῦ στρατοῦ ὄφειλε νὰ προσέχη ἵνα παρεμποδίσῃ τὴν τάσιν αὐτοῦ, ὅτε ἐβάδιζεν ἐπὶ φάλαγγος, τοῦ νὰ ἐκ-

χωρῆ αἰεὶ πρὸς τὰ δεξιὰ, διότι ἕκαστος συνωθεῖτο ἐγγύτερον πρὸς τὸν εἰς τὰ δεξιὰ αὐτοῦ ἰστάμενον, ἵνα προφυλάξῃ τὴν ἀκάλυπτον αὐτοῦ πλευράν, ὥστε συνέβαινε πολλάκις τὸ δεξιὸν κέρας νὰ προχωρῆ πέραν τοῦ ἀριστεροῦ κέρατος τοῦ ἐχθροῦ (ἴδε ἰδίως τὴν ἐξιστόρησιν τῆς ἐν Μαντινείᾳ μάχης, Θουκυδ. Ε'. 71). Μικρὰ ἐξέτασις θέλει δεῖξει ὅτι ἡ ἀνευρισκομένη ἀναλογία τῶν ἐξελιγμῶν τοῦ στρατοῦ πρὸς τοὺς τοῦ χοροῦ δὲν εἶναι παντάπασι φανταστικὴ, ἐξελιγμὸς τις μάλιστα τοῦ στρατοῦ ἐλέγετο χορείος· ὅθεν καὶ παρὰ τοῖς Σπαρτιάταις λίαν σπουδαῖοι πρὸς τὴν στρατιωτικὴν ἀγωγὴν ἐθεωροῦντο οἱ πολεμικοὶ χοροὶ (ἴδε Χορός).

Ὅτε ὁ στρατὸς ὠδηγεῖτο εἰς προσβολὴν ὑψώματος, ἐτάττετο κατὰ λόχους ὀρθίους, ὅπερ δηλοῖ ἀπλῶς ὅτι οἱ λόχοι εἶχον πλεῖον τὸ βάθος τοῦ μήκους (Παραμυκῆς μὲν λέγεται πᾶν τάγμα, ὃ ἂν τὸ μήκος ἔχη πλεῖον τοῦ βάρους, ἔρθιον δὲ ὃ ἂν τὸ βάθος τοῦ μήκους, Αἰλ. *Takt.* 29). Τὸ μήκος τῶν λόχων διέφερον, ὡς εἰκὸς, κατὰ τὰς περιστάσεις. Μεταξὺ τῶν λόχων ἔμενε μέγα διάκενον· οὕτω δὲ διατεθειμένος ὁ στρατὸς, ἐπαρουσίαζε πρὸς τὸν πολέμιον λίαν εὐρὴ μέτωπον, καὶ δὲν ὑπέκειτο εἰς σύγχυσιν τόσον, ὅσον ὅτε ἐτάττετο εἰς πυκνὰς φάλαγγας, ἐν ᾧ συγχρόνως τὰ τῶν λόχων διάκενα δὲν ἀφίνοντο τόσον μεγάλα, ὥστε νὰ δύνηται ὁ πολέμιος νὰ εἰσχωρῆ ἀσφαλῶς μεταξὺ αὐτῶν (Xenoph. *Arab.* Δ. 2. 11, 13 8—10—19, ε. 4. 22 *Kyr. Παιδ.* Γ 2. 6. *Arab.* Δ. 3. 17, Πολύαιν, *Στρατηγ.* ε. 16. 1). Δὲν ὑπάρχει ἀπόδειξις βεβηιοῦσα ὅτι ὁ ἔρθιος λόχος διετίθετο κατὰ δύο στίχους ἢ κατὰ ἓνα, ὡς λέγει ὁ Sturz (*Leß. Xenoph.*). Τοιαύτη διάταξις ἤθελεν εἶναι ὅλως ἀνωφελὴς εἰς προσβολήν· τὸ σύστημα δὲ τῶν ὀρθίων λόχων προσομοιάζον τι τῇ ῥωμαϊκῇ τακτικῇ μετεχειρίζοντο μόνον εἰς τὴν μνησθεῖσαν ἀνωτέρω περίστασιν.

Ἐν εἰδικαῖς περιστάσεσιν, οἷαι αἱ ὑποχωρήσεις τῶν Ἑλλήνων ἐν τῇ ἀναβάσει, ἐγένετο χρῆσις τετραγώνου. Ὁ στρατὸς οὕτω τεταγμένος ἠδύνατο δι' ἀπλῆς μεταβολῆς νὰ παρουσιάσῃ μέτωπον κατὰ τοῦ πολέμιου, πρὸς οἰανδήποτε πλευράν ἦν ἀναγκαῖον· ἡ τοιαύτη τοῦ στρατοῦ διάταξις ἐλέγετο *πλαίσιον*, μεταγενέστερον δὲ *πλαίσιον* ἐλέγετο τὸ ἀκριβῶς τετράγωνον, καὶ πλίνθιον τὸ ἐπιμυκῆς.

Ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ διάταξις καὶ οἱ ἐξελιγμοὶ τοῦ στρατιωτικοῦ στρατοῦ φαίνονται λίαν περιπεπλεγμένοι, πραγματικῶς ὅμως ἦσαν τὸ ἀνάπαλιν, ἔνεκα τοῦ ἐπικρατοῦντος καὶ ἐπιμελῶς τηρουμένου ἐν αὐτῷ συστήματος πειθαρχίας (σχεδὸν γάρ τοι πᾶν τὸ στρατόπεδον τῶν Λακεδαιμονίων ἄρχοντες ἀρχόντων εἰσί. Θουκυδ. v. 66.) Αἱ διαταγαὶ τοῦ ἡγεμόνος τοῦ στρατοῦ διεβιάζοντο κατὰ πρῶτον εἰς τοὺς πολεμάρχους, καὶ διὰ τούτων εἰς τοὺς λοχαγούς, διὰ τῶν λοχα-

γῶν δὲ εἰς τοὺς πεντηκοστήρας, καὶ διὰ τῶν πεντηκοστήρων εἰς τοὺς ἐνωμοτάρχας, οἵτινες διεβίβαζον ταύτας εἰς τὴν ἑαυτοῦ μοῖραν ἕκαστος. Διὰ τῆς ἀκριβοῦς τηρουμένης ταύτης τάξεως, τὰ προστάγματα διεβιβάζοντο μετὰ μεγίστης ταχύτητος· ἕκαστος στρατιώτης, τῷ ὄντι, ἐβρῦθμιζε τὰ κινήματα τοῦ ὀπισθεν αὐτοῦ ἀντικειμένου, ἕκαστοι δὺο ἦσαν πρὸς ἀλλήλους ὡς πρωτοστάτης καὶ ἐπιστάτης.

Μεταγενεστέρως τὸν βασιλέα συνώδεον συνήθως ἐν πολέμῳ δὺο ἔφοροι ὡς ἐπιτηρηταὶ καὶ σύμβουλοι. Οὗτοι δὲ μετὰ τῶν πολεμάρχων, τεσσάρων πυθίων, τριῶν ὁμοίων, οἵτινες ὄφειλον νὰ προμηθεύωσι τὰ ἀναγκαῖα τῷ βασιλεῖ ἐν πολέμῳ, τῶν λαφυροπωλῶν καὶ τινῶν ἄλλων ἄξιωματικῶν, συνίστων τὴν λεγομένην *δαμοσίαν* τοῦ βασιλέως (Ξενοφ. *Λακεδ. πολιτ.* II'. 1. 7, II'. 14, *Ἐ.λ.λην.* Δ'. 5. 8, ΣΤ'. 4. 14, Πλούταρχ. *Λυκούργ.* 22). Οἱ πολεμάρχοι εἶχον ἔτι καὶ αὐτοὶ ἀκολουθοῦντες τινὰς, οἵτινες ἐλέγοντο συμφορεῖς (Πλούτ. *Πελοπίδ.* 17, Ξενοφ. *Ἐ.λ.λην.* ΣΤ'. 4. 14). Ἐξαιρουμένων τῶν ἐνωμοταρχῶν, οἱ ἀνώτεροι ἐν τῷ στρατῷ ἄρχοντες καὶ οἱ ἀμέσως περὶ αὐτοὺς δὲν πρέπει νὰ λογίζωνται μετὰ τῶν μοιρῶν, ἀς ὠδήγουν, διότι οὗτοι ἀπετέλουν χωριστὰ τὸ λεγόμενον *ἄγγμα*.

Οἱ Σπαρτιάται καὶ περίοικοι ὀπλῖται συνωδεύοντο ἐν πολέμῳ ὑπὸ Εἰλώτων, χρησιμευόντων αὐτοῖς, τινῶν μὲν ὡς ὑπηρετῶν, τινῶν δὲ ὡς ψιλῶν στρατιωτῶν. Ὁ εἰς τὸν στρατὸν προσκείμενος ἀριθμὸς αὐτῶν οὐκ ἦν πιθανῶς πάντοτε ὁ αὐτός. Ἐν Πλαταιαῖς ἕκαστος Σπαρτιάτης συνωδεύετο ὑπὸ ἑπτὰ Εἰλώτων, ἀλλὰ τοῦτο ἦν πιθανῶς ἕκτακτον. Εἰς τῶν παρ' ἐκάστῳ Σπαρτιάτῃ Εἰλώτων ἐλέγετο ἰδίως θεράπων, ἐκτελῶν ἔργα σκευοφόρου ἢ ἀσπίδοφόρου (Εὐστάθ. εἰς *Διονύσιου περιηγητ.* 533). Ὁ Ξενοφῶν (*Ἐ.λ.λην.* Δ'. 5. 14, 8. 39) ὀνομάζει αὐτοὺς ὑπασπιστάς (παρβλ. Ἡρόδ. Ε. 144, Muller Dor. iii. 3. 2). Εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις τοὺς Εἰλώτας μετεχειρίζοντο καὶ ὡς ὀπλίτας, ἀλλὰ τότε συνήθως ἀπηλευθέρουν αὐτοὺς (Θουκ. Ζ'. 19, Δ'. 80. Ε. 34)· ἐνίοτε ἐσχηματίζοντο καὶ κατ' ἰδίαν σώματα ὅπως ἐκ τῶν νεοδαμωδῶν τούτων. Ἰδιαιτέρον σῶμα ἐν τῷ τῶν Λακεδαιμονίων στρατῷ συνίστων οἱ λεγόμενοι *Σκιριταί*, ὄντες κατ' ἀρχῆς ἀναμφιβόλως, οἱ κάτοικοι τῆς Σκιριτίδος χώρας. Ἐν μάχῃ κατεῖχον οὗτοι τὴν ἄκραν τοῦ ἀριστεροῦ κέρατος, ἐν ὁδοπορίᾳ δὲ ἦσαν προφυλακὴ καὶ ἀντίθεντο αὐτοῖς συνήθως τὰ κινδυνωδέστερα τῶν ἐργῶν (Θουκ. Ε. 67, καὶ σημείωσ. Arnoldh. Ξενοφ. *Κυρ. Παιδ.* Δ'. 2. 4, ὁ K. F. Hermann § 29, σημ. 13 ἐξάγει ἐκ τοῦ χωρίου τούτου ὅτι οὗτοι ἦσαν ἱππεῖς, ἀλλὰ τὸ συμπέρασμα τοῦτο δὲν ἐξάγεται ἀναγκαστικῶς καὶ πολεμεῖται ὑπὸ τοῦ Muller, Manso, Haase Thirlvall, Arnold, κτλ.)

Τὰ ὄπλα τῆς φάλαγγος ἦσαν δύο μακρὸν καὶ μικρὸν ξίφος (ξυσίλη). Τὸ κυριώτερον μέρος τοῦ ἀμυντικοῦ ὀπλισμοῦ ἦν ἡ μεγάλη χαλκῆ ἀσπίς, καλύπτουσα τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ ὤμου μέχρι τοῦ γόνατος (Τυρταίου ἀπόσπ. Β'. 23), ἐξκρτωμένη ὡς καὶ ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις, διὰ τελευθῶνος περὶ τὸν τράχηλον καὶ περιεχομένη διὰ ἀπλῆς πόρπακος. Ἡ Καρία ὀχάνη, δι' ἧς βέλτιον διευθύνετο ἡ ἀσπίς, εἰσήχθη ἐν Λακεδαιμόνι ὑπὸ Κλεομένους τοῦ τρίτου. Παρεκτός τῆς ἀσπίδος ἔφερον οἱ ἐν τῇ φάλαγγι καὶ τὰ συνήθη ὄπλα τῶν ὀπλιτῶν (ἴδε ὄπλα). Οἱ ὀπλίται ἔφερον καὶ στολὴν *φοινικίδα* (Ξενοφ. *Λακεδ. πολιτ.* IΑ. 3, *Ἀγησίλ.* Β'. 7). Τὰ στρατιωτικὰ στρατόπεδα ἦσαν κυκλοειδῆ καὶ μόνον οἱ ὀπλίται διέμενον ἐντὸς αὐτῶν, οἱ δὲ ἱππεῖς προεφύλαττον τὸ στρατόπεδον ἔξωθεν· καὶ τοὺς Εἰλώτας δὲ ἀπειρογόν ὄσον τὸ δυνατὸν μακρὰν τῶν ὄπλων· εἰς προφύλαξιν δὲ ἀπὸ τούτων ἕκαστος στρατιώτης ἔφερε πάντοτε ἐφ' ἑαυτοῦ τὴν ἀσπίδα (Ξενοφ. *Λακ. πολιτ.* IΒ'. . Ἡ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τηρουμένη πεῖθαρχία, καίτοι αὐστηρά, ὡς εἰκὸς, ἦν ὅμως ἥττον τοιαύτη ἢ ἐν τῇ πόλει (Πλούταρχ. ἐν *Λυκούργ.* 22, παρβλ. Ἡρόδ. Θ'. 208). Πρὸ τῆς μάχης ὁ Σπαρτιάτης στρατιώτης διευθετεῖ τὴν κόμην αὐτοῦ, καὶ ἐστέφετο, ὡς οἱ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων ἐποίουν πρὸ τῆς ἐορτῆς. Τὸ σημεῖον τῆς προσβολῆς κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἐδίδετο ὑπὸ τῶν ἱερέων τοῦ Ἄρεως (τῶν πυρφόρων λεγομένων), οἵτινες, προηγουμένοι ἑκατέρως στρατιᾶς μετὰ λαμπάδος, ἐβρῦπιτον αὐτὴν εἰς τὸ μεταίχιμον καὶ ἀνεχώρουν ἀκίνδουνοι, καὶ οὕτω συνέβαλλον αἰ στρατιᾶ (Σχολιαστ. *Εὐριπ. Φοινισ.* 1377)· μετὰ ταῦτα ἐσημαίνετο ἡ συμβολὴ τῶν στρατιῶν οὐχὶ διὰ σάλπιγγος, « ἀλλὰ πρὸς τε αὐτῶν μέλη καὶ ὑπὸ λύρας καὶ κιθάρης κρούσμασι » ἀδόντων τῶν στρατιωτῶν παιᾶνα ἐμβατήριον (Παυσ. Γ'. 17. 5, Πλούταρχ. ἀνωτ.). Τὴν μουσικὴν, κατὰ Θουκυδίδην, δὲν μετεχειρίζοντο « τοῦ θεοῦ χάριν, ἀλλ' ἵνα ὀμνῶντας μετὰ ῥυθμοῦ βαίνοντες προσέλθοιεν, καὶ μὴ διασπασθῆναι αὐτοῖς ἢ τᾶξιν, ὅπερ φιλεῖ τὰ μεγάλα στρατόπεδα ἐν ταῖς προσόδοις ποιεῖν, » (Θουκ. Ε. 70). Τὸ μετὰ ῥυθμοῦ βαίνειν ἐθεώρουν οἱ Σπαρτιᾶται ὡς λίαν σπουδαῖον. Πρὸ τῆς μάχης ἔθουν ταῖς Μούσαις καὶ τῷ Ἔρωτι (Πλούταρχ. ἐν *Ἀριστείδ.* 17)· ἵνα ἐμποδιζήται δὲ ἡ σύγχυσις τῶν τάξεων τῶν στρατιωτῶν, ἦν ἀπηγορευμένον νὰ ἴστανται ἵνα ἐκδώσιν τοὺς πεφρονεμένους ἐχθροὺς, διαρκούσης τῆς μάχης, ἢ νὰ καταδιώκωσι τοὺς εἰς φυγὴν τετραμμένους. Ἀπεστέλλοντο δὲ εἰς τοῦτο οἱ νεώτεροι τῶν ὀπλιτῶν, ἢ ἱππεῖς ἢ ψιλοὶ (Ξενοφ. *Ἐ.λ.λην.* Δ'. 4. 16, Ε. 16). Πάντα τὰ λάφυρα συλλεγόμενα παρεδίδοντο ταῖς λαφυροπώλαις καὶ τοῖς ἐφόροις, ὅφ' ὧν ἐπώλουντο.

Ἡ ἀκλόνητος ἀκχυρία τοῦ σπαρτιατικοῦ τακτικοῦ στρατοῦ καθίστα

αὐτὸν ἀναπειθήδειον εἰς προσβολὴν ὠχυρωμένων τόπων. Ἐν τῇ εἰς Πλαταιὰς μάχῃ ἀνέθεντο τοῖς Ἀθηναίοις καὶ αὐτὴν τὴν καταστροφὴν τῶν ὑπὸ τῶν περσικῶν γέβρων πεποιημένων φραγμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὸ στρατιωτικὸν σύστημα ἦν κατὰ τὰ κυριώτερα τὸ αὐτὸ, ὡς παρὰ τοῖς Σπαρτιάταις, διέφερε μόνον κατὰ τὰς λεπτομερεῖας καὶ διεξήγετο μεθ' ἥττονος ἀκριβείας, καθόσον μάλιστα οἱ Ἀθηναῖοι, ἰσχυροὶ γενόμενοι, ἐπεμελήθησαν μᾶλλον τοῦ ναυτικοῦ ἢ τοῦ κατὰ ξηρὰν στρατοῦ. Περὶ τῶν πρὸ Σόλωνος χρόνων ὀλίγας ἔχομεν εἰδήσεις. Γινώσκουμεν ὅτι ὑπῆρχον τότε δώδεκα φατρίαι, καὶ ἐν ἐκάστη αὐτῶν τέσσαρες ναυκραφαί, ὧν ἐκάστη ὄφειλε νὰ χορηγῇ δύο ἵππεῖς καὶ μίαν ναῦν. Ἐκ τῶν τεσσάρων τάξεων τῶν ὑπὸ τοῦ Σόλωνος συσταθειῶν, οἱ τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας πολῖται ὑπῆρτον ὡς ἵππεῖς, ἢ ὡς ἡγεμόνες τοῦ περσικοῦ (δὲν ἐξάγεται ἀναγκαιῶς ἐκ τούτου ὅτι οἱ ἵππεῖς λεγόμενοι δὲν ὑπῆρτον καὶ ὡς ὄπλιται ἐν τῷ περσικῷ), οἱ δὲ τῆς τρίτης τάξεως, ζευγίται λεγόμενοι συνίστων τοὺς πεζοὺς ὄπλίτας, οἱ δὲ θῆτες ἐχρησίμευον ἥτοι ὡς ψιλοὶ κατὰ γῆν ἢ ἐπὶ τῶν πλοίων. Αἱ αὐταὶ γενικαὶ ἀρχαὶ διέμεναν ἰσχύουσαι καὶ ὅτε ὁ Κλεισθένης μετέβαλε τὸ τοῦ Σόλωνος πολιτικόν. Ἡ πλουσιωτέρα τάξις ἐξηκολούθει οὖσα ὑπόχρεως εἰς τὴν ἵπποκρασίαν (Ξενοφ. *Οἰκ.* Β'. 6, Λυκούργ. κ. *Λεωκρ.* 139). Πάντες οἱ ὑποκείμενοι εἰς ὑποτροφίαν, ἢ ἐν ταῖς τάξεσι τῶν ὀπλιτῶν πολῖται, κατεγράφοντο ἐν καταλόγῳ (ἴδε Καταλογος). Ἡ τῶν θητῶν ὑπηρεσία ὡς ὀπλιτῶν μνημονεύεται ὡς ἐξαίρεσις τοῦ γενικοῦ κανόνος, καὶ ὅτε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ἐκαλοῦντο δὲν κατεγράφοντο ἐν τῷ καταλόγῳ (Θουκ. ΣΤ'. 43). Πᾶς πολίτης ἦν στρατεύσιμος ἀπὸ τοῦ 18 μέχρι τοῦ 60 ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. 18 ἔτων γενόμενος ὁ νέος πολίτης κατεγράφετο κατὰ τὸν ὀρισμένον τύπον εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, καὶ ἐλάμβανεν ἀσπίδα καὶ δόρυ ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου, ὑποχρεούμενος δι' ὅρκου νὰ ἐκπληρῇ ἀκριβῶς τὰ χρεῖα τοῦ πολίτου καὶ τοῦ στρατιώτου (Ἀριστοτ. *παρ' Ἀρποκρατ. ἐν ἱ. περίπολος*, Hermann ἀνωτ. § 123). Κατὰ τὰ πρότερα δύο ἔτη ὑπῆρτον μόνον ἐντὸς τῆς Ἀττικῆς ὡς περίπολοι, κυρίως ὡς φρουρὰ εἰς τὰ διάφορα τῆς χώρας φρούρια, (φυλακτήρια) ὠνομάζοντο δὲ ἐν τοῖς ἔτεσι τούτοις περίπολοι (Ἀρποκρ. ἐν ἱ. περίπολος, Πολ. Ἢ. 105, Λυκούργ. κ. *Λεωκρ.* § 76). Κατὰ τινὰς μαρτυρίας ἡ ὑπηρεσία αὐτὴ ἐλέγετο καὶ «στρατεία ἐν τοῖς μέρεσι» (Wachsm. ἀνωτ. vol. i § 56, σημ. 45). Αἱ νεοσολεξίαι ἐγίνοντο ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν στρατηγῶν (ἴδε Στρατηγός). Οἱ στρατιῶται συνελέγοντο ἥτοι καθ' ἡλικίαν, ὡς καὶ παρὰ τοῖς Σπαρτιάταις (Ἀριστ. *παρ' Ἀρποκρ. ἐν ἱ. στρατεία*, καὶ Φῶτ. ἐν ἱ. στρατεία. Ἔταν ἡλικίαν ἐκπέμποσι, προσγράφουσι

ἀπὸ τίνος ἄρχοντος ἐπωνύμου μέχρι τίνος δεῖ στρατεύεσθαι: ἄρχοντας ἔνονοι, ὡς εἰκόσ, ἐκείνους, εἰς ὧν τὸ ἔτος εἰσῆρχοντο εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν), ὅτε αἱ ἐκστρατεῖαι ἐλέγοντο «ἐξοδοὶ ἐν τοῖς ἐπωνύμοις», ἢ καθ' ὀρισμένην διαδοχὴν (τὰς ἐκ διαδοχῆς ἐξοδοὺς) Αἰσχίν. *Περὶ παραπρεσβ.* 330). Οἱ ὑπὲρ τὴν συνῆθη στρατιωτικὴν ἡλικίαν γεγονότες, καὶ οἱ νεώτεροι αὐτῆς, ἐκαλοῦντο μόνον ἐν ἀνάγκῃ εἰς ἐκστρατείαν, ἢ πρὸς φυλακὴν τῶν τειχῶν, καὶ τῶν φρουρίων (παρβλ. Θουκ. Α'. 105, Β'. 13). Οἱ βουλευταὶ, διαρκούσης τῆς περιόδου τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, οἱ ἐκμισθῶνται τῶν προσόδων, οἱ χορευταὶ ἐν τοῖς Διονυσίοις διαρκούσης τῆς ἑορτῆς, καὶ μεταγενεστέρως οἱ κατὰ θάλασσαν ἐμπορευόμενοι ἐξῆρδοντο τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας (Λυκ. κ. *Λεωκρ.* § 164, Δημοσθ. κ. *Νεαιρ.* 1353, κατ. *Μηθίδου* 516, Ἀριστοτ. *Ἐκκ.θησιαί.* 1027 καὶ σχολιαστ. ὧδε). Πᾶς ὑπόχρεως εἰς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, πειρώμενος ν' ἀποφύγῃ αὐτὴν κατεδικάζετο εἰς ἀτιμίαν. Οἱ μέτοικοι ὑπῆρτον συνήθως ὡς ὄπλιται χρησιμεύοντες ἰδίως εἰς φρουρὰν τῆς πόλεως: ἦν δὲ ἀπῆρ- ρευμένον αὐτοῖς νὰ μετέχῃσι τοῦ ἱππικοῦ (Θουκ. Β'. 13. 31, Δ'. 90, Ξενοφ. *περὶ προσόδων* Β'. 5, Ἰππαρχ. Θ'. 6). Τοὺς δούλους μετεχειρίζοντο ὡς στρατιώτας μόνον ἐν μεγάλας ἀνάγκαις, ὡς ἐν *Μεραθῶνι* (κατὰ Πυρσανίαν Α'. 32. 33) καὶ Ἀργινούσαις (Ξενοφ. *Ἐ.ἱ.θηρ.* Α'. 6. 17).

Περὶ τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ τῶν Ἀθηναίων στρατιωτικοῦ ὄργανισμοῦ δὲν ἔχομεν εὐκρινεῖς καὶ κατὰ μέρος περιγραφάς, ὡς περὶ τοῦ τῶν Σπαρτιατῶν. Οἱ ὄπλιται, ὡς ἦν καθόλου σύνθητες ἐν Ἑλλάδι, ἐπολέμουον φρακταγῆδον, ἐτάττοντο δὲ κατὰ σώματα ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὰς πολιτικὰς διακρίσεις τῶν πολιτῶν. Οἱ στρατιῶται ἐκάστης φυλῆς συνίστων ἰδίαν μοῖραν ἐν τῷ στρατῷ, φυλὴν καὶ ταύτην λεγομένην, καὶ ἴσταντο κατὰ προσυμπεφωνημένην τινὰ τάξιν (Ἡρόδ. ΣΤ'. 3, Πλουτάρχ. *Ἀριστείδ.* 5, Θουκυδ. ΣΤ'. 98, Ξενοφ. *Ἐ.ἱ.θηρ.* Δ'. 2 § 19, καὶ σημ. Schneider). Φαίνεται ὅτι μοῖρα τις ὠνομάζετο τάξις, ἕτερα δὲ λόγος, ἀλλ' ἀγνοοῦμεν τὴν πρὸς τὴν φυλὴν καὶ πρὸς ἀλλήλας αὐτῶν σχέσιν, ἐκτὸς ἂν οἱ λόγοι τοῦ Ξενοφῶντος (Κυρ. *παιδ.* Β'. 1. 4) δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἐνδεικνύοντες ὅτι ἡ τάξις περιεῖχε τέσσαρας λόγους, καὶ συνίστατο ἐξ ἑκατῶν ἀνδρῶν (παρβλ. Ξενοφ. *Ἀπομνημ.* Γ'. 4. 4, Πολυδ. Ἢ. 114, Λυσ. *ὑπὲρ Μαντιθ.* §. 15 κτλ.). Ἐκαστος ὄπλιτης συνωδεύετο ὑπὸ ὑπῆρτου (Θουκ. Γ'. 47), ἐπιμελουμένου τῶν ἐφοδίων αὐτοῦ, καὶ φέροντος τὴν ἀσπίδα αὐτοῦ ἐν ταῖς ὁδοπορίαις: ἕκαστος δὲ ἵππεὺς εἶχεν ὁμοίως ὑπῆρτην, ἱπποκόμον λεγόμενον, πρὸς περιποίησιν τοῦ ἵππου αὐτοῦ (Θουκ. Ζ'. 75, 78, Ξενοφ. *Ἐ.ἱ.θηρ.* 2. 4).

Φαίνεται ὅτι πρὸ μὲν τοῦ Σόλωνος οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἠδύναντο νὰ

χάουερ ἀρχιτεχνίτην παρά τῷ κεντρικῷ ὄπλοστασίῳ.

3. Δι' ὑψηλοῦ διατάγματος ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν ὠνόμασε διηγελέα Αὐτῆς τὸν ὑπολοχαγὸν Σπυρίδωνα Καραϊσκάκην μέχρι τοῦδε τοῦ 2' Πεζ. συντάγματος.

4. Δι' ὑψηλῶν διαταγμάτων τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας εἰς τοὺς γενικοὺς ἐπιτελεῖς ἐπροβίβασε λοχαγὸν τὸν ὑπολοχαγὸν Δημ. Ἀντωνόπουλον, καθηγητὴν τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς, καὶ μετέθεσε τὸν ὑπολοχαγὸν Βλάσιον Βαλτινὸν ἀπὸ τὸ πυροβολικὸν εἰς τοὺς γενικοὺς ἐπιτελεῖς, διατηρήσασα αὐτὸν εἰς ἂν διατελεῖ θέσιν ὑπασπιστοῦ τοῦ ἀρχηγίου τῆς κατὰ τὰς μεθορίας ἐπαρχίας στρατιωτικῆς δυνάμεως.

5. Εἰς τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς ἐπροβίβασε μοίραρχον τὸν ὑπομοίραρχον ἁ. τάξ. Χρῆστον Ἐλευθεριάδην, διορίσασα αὐτὸν διοικητὴν τῆς μοιραρχίας Ἀρκαδίας ὑπομοιράρχους ἁ. τάξ. τοὺς ὑπομοιράρχους 2' τάξ. Ἠλίαν Λούκαν καὶ Διονύσιον Βεργόπουλον. Ἐχαρκατήρισε ταγματάρχην τὸν μοίραρχον ὑπεπιθεωρητὴν τῆς χωροφυλακῆς Νικόλαον Τζαλοκώσταν.

6. Εἰς τὸ πεζικὸν ἐπροβίβασε: ταγματάρχην τὸν λοχαγὸν ἁ. τάξ. Σπυρίδωνα Γενίσαρχην ἀπὸ τὸ 2. πεζ. σύνταγμα εἰς τὸ 3' τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν, διορίσασα αὐτὸν πρόεδρον τοῦ οικονομικοῦ συμβουλίου τοῦ τάγματος τούτου.

Λοχαγοὺς 2' τάξεως τοὺς ὑπολοχαγοὺς Βασίλειον Μπὸν ἀπὸ τὸ 2 εἰς τὸ 3 πεζ. σύνταγμα, ἀποσπάσασα αὐτὸν προσωρινῶς παρά τῷ φρουραρχεῖῳ Ἀθηνῶν πρὸς ἐκτέλεσιν καθηκόντων ὑπασπιστοῦ Ἀθηνῶν Γρηγοριάδην ἀπὸ τὸ 4 πεζ. σύνταγ. εἰς τὸ 2. τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν, Ἄγγελον Στάϊκον τοῦ 4' συντάγματος τοῦ πεζικοῦ καὶ Ἰωάννην Κουτράκον Μυρομιχάλη τοῦ 2. πεζ. συντάγματος.

Ὑπολοχαγοὺς τοὺς ἀνθυπολοχαγοὺς Νικ. Μανούβαλον ἀπὸ τὸ ἁ. τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν εἰς τὸ ἁ. πεζ. σύνταγμα, Λεωνίδα Γεωργιάδην ἀπὸ τὸ ἁ. τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν εἰς τὸ 2. πεζ. σύνταγμα, Σωτήριον Δημητρίου τοῦ 3 πεζ. συντάγματος, Δημ. Δασκαλάκη ἀπὸ τὸ 2 εἰς τὸ 3' τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν, Ἐμμανουήλ Χ. Γεωργίου ἀπὸ τὸ 4 εἰς τὸ 2' πεζ. σύνταγμα, Δημ. Γρίβαν τοῦ 3 πεζ. συντάγματος, Κώσταν Μάμαλην ἀπὸ τὸ 3' εἰς τὸ 4' πεζ. σύνταγμα, Νικόλαον Ἰατροῦ ἀπὸ τὸ 3 πεζ. σύνταγμα εἰς τὸ 2 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν, Θεόδωρον Μουσάκην ἀξιωματικὸν τῆς ἐπιθεωρήσεως τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς, Δημ. Πιρνασιδὴν ἀπὸ τὸ 2' τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν εἰς τὸ 2' πεζ. σύνταγμα, Λάμπρον Δ. Μαλάκον ἀπὸ τὸ 3 εἰς τὸ 2' πεζ. σύνταγμα, καὶ Ἀντώνιον Ἀνδρέου τοῦ 2' πεζ. συντάγματος.

Ἀνθυπολοχαγοὺς τοὺς ἀνθυπασισταῖς Φώτιον Τζαβέλλαν τοῦ 3

πεζικοῦ συντάγματος Ἀεωνίδα Κιταριόλαν ἀπὸ τὸ φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν εἰς τὸ 3 πεζ. σύνταγμα Ἰω. Κονιαβίτην τοῦ 2 πεζ. συντάγματος Σπ. Τζερούλιν ἀπὸ τὸ 3 πεζ. σύνταγμα εἰς τὸ 4 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν Ἰω. Καπετανάκη ἀπὸ τὸ 2 πεζ. σύνταγμα εἰς τὸ 2 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν Ἰω. Παπανδρέου ἀπὸ τὸ 3 πεζ. σύνταγμα εἰς τὸ 3 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν Κυριάκον Πονηρόπουλον ἀπὸ τὸ 4 πεζ. σύνταγμα εἰς τὸ 4 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν Ἰω. Σκένδερ ἀπὸ τὸ φρουραρχεῖον Μονεμβασίας εἰς τὸ 2 πεζ. σύνταγμα Ἀθ. Βελλόπουλον ἀπὸ τὸ 4 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν εἰς τὸ 2 σύνταγμα τοῦ πεζικοῦ, καὶ Ν. Λεουτζάκον τοῦ 4 πεζικοῦ συντάγματος.

Ἀνθυπασισταῖς τοὺς ἐπιλοχίας Γ. Βασιλάκον εἰς τὸ 3 πεζικὸν σύνταγμα Ν. Σκουπίτζαν εἰς τὸ 3 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν Δ. Μπλατζῆν εἰς τὸ 2 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν Ἀνδρ. Μπίναν εἰς τὸ 4 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν Κ. Δημητριάδην τοῦ πυροβολικοῦ εἰς τὸ πεζικὸν παρά τῷ ἀρχηγεῖῳ τῆς κατὰ τὰς μεθορίας ἐπαρχίας στρατιωτικῆς δυνάμεως Ἡρακλῆν Γάσπαρην εἰς τὸ 2 πεζ. σύνταγμα, προσκολλόμενον παρά τῷ φρουραρχεῖῳ Ἀθηνῶν Κ. Ἀσπρέαν εἰς τὸ 4 πεζικὸν σύνταγμα Πετρούνην Πετρουνάκη εἰς τὸ 3 πεζικὸν σύνταγμα, Ἀνδρ. Βαφαλιὰν εἰς τὸ 2 πεζ. σύνταγμα, προσκολλόμενον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν παρά τῷ ὑπουργεῖῳ τούτῳ Ἀχιλέα Ζωρόπουλον εἰς τὸ 4 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν Ἰω. Μπουκουβαλάκον εἰς τὸ φρουραρχεῖον Λαμίας Ἀντ. Γρηγοριάδην εἰς τὸ φρουραρχεῖον Μονεμβασίας, προσκολλόμενον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν παρά τῷ ὑπουργεῖῳ τούτῳ Σάββαν Παπαδόπουλον εἰς τὸ φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν, προσκολλόμενον παρά τῷ 2 πεζ. συντάγματι.

Τοὺς λοχίας Νικήταν Ζαχαρόπουλον εἰς τὸ 4 πεζικὸν σύνταγμα Τιμολέοντα Βάσσαν εἰς τὸ φρουραρχεῖον Χαλκίδος, καὶ Γ. Μαυρομιχάλην εἰς τὸ 4 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν.

ὠνόμασε Λοχαγοὺς ἁ. τάξεως τοὺς λοχαγοὺς β'. τάξεως Θεόδ. Κουρούπην ἀπὸ τὴν θέσιν Βασ. ἐπιτρόπου τοῦ Α'. διαρκεὺς στρατοδικεῖον εἰς τὸ 3. πεζ. σύνταγμα Βασίλειον Πουρναρὰν τοῦ 4. πεζ. συντάγματος Χριστόφορον Κονιάλην μεταθέσασα αὐτὸν ἀπὸ τὸ 3 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν εἰς τὸ 2 πεζ. σύνταγμα Χρῆστον Κουβαρὰν τοῦ 2 πεζ. συντάγμ. Ἀντώνιον Καστανάκον τοῦ 4 πεζ. συντάγμ. καὶ Δ. Δελιγιάννην ἐπὶ τῆς Διεκπεραιώσεως τοῦ ὑπουργεῖου τούτου.

Μετέθεσε τὸν λοχαγὸν ἁ. τάξ. Ἀριστ. Καρνάλην ἀπὸ τὸ 2 πεζ. σύνταγ. εἰς τὴν θέσιν Ἡμετέρου ὑπασπιστοῦ τοὺς λοχαγοὺς β'. τάξ. Νικ. Μυκῶνιον ἀπὸ τὸ 3 πεζ. σύνταγ. καὶ Δημ. Τζῆρον ἀπὸ τὸ 2 τάγμ. τῶν ἀκροβολ. ἀμφοτέρους εἰς τὸ 2 πεζ. σύνταγ. Τοὺς ὑπολοχαγοὺς Πέτρον Φωμόπουλον ἀπὸ τὸ 2 πεζ. σύνταγ. εἰς τὸ φρουραρχεῖον

χειον Μεσολογγίου υπασπιστήν, Νικολ. Ἀγγελόπουλον ἀπὸ τὸ 3 τάγμ. τῶν ἀκροβολ. εἰς τὸ 1 πεζ. σύνταγμα Ἀημ. Θέμαν ἀπὸ τὸ 3 πεζ. σύνταγ. εἰς τὸ 2. τάγμ. τῶν ἀκροβολ. Παναγ. Λαζόπουλον ἀπὸ τὸ 2 τάγμ. τῶν ἀκροβολ. εἰς τὸ 1 πεζ. σύνταγ. καὶ Θεόδ. Κολοκοτρώνην ἀπὸ τῶν θέσιν ἀξιωματικοῦ τῆς ἐπιθεωρήσεως τῆς στρατιωτ. σχολῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο (4 τμήμα).

Τοὺς ἀνθυπολ. Λεωνίδαν Πετροπουλάκον ἀπὸ τὸ 1 τάγμ. τῶν ἀκροβολ. εἰς τὸ 1 πεζ. σύνταγ. Ἀναγνώστην Ἀγγελεάν ἀπὸ τὸ 1 πεζ. σύνταγ. εἰς τὸ 2 τάγ. τῶν ἀκροβολ. Ἀνδρέαν Σωτῆλιν ἀπὸ τὸ 2 τάγ. τῶν ἀκροβολ. εἰς τὸ 1 πεζ. σύνταγ. Ἐλευθέριον Μυκόνιον ἀπὸ τὸ 2 πεζ. σύνταγ. εἰς τὸ 3 τάγμ. τῶν ἀκροβολ. Ἰωάννην Νικηταρῆν ἀπὸ τὸ 2 τάγμ. τῶν ἀκροβολ. εἰς τὸ 1 πεζ. σύνταγ. Γεώργιον Σούλιν ἀπὸ τὸ 1 πεζικὸν σύνταγμα εἰς τὸ 3 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν, Ἐμμ. Ἀνδρέου ἀπὸ τὸ 4 εἰς τὸ 3 πεζικὸν σύνταγμα, καὶ Ἐμμ. Στεφανάκον ἀπὸ τὸ 3 εἰς τὸ 1 πεζικὸν σύνταγμα. Διον. Βλαχόπουλον ἀπὸ τὸ 4 εἰς τὸ 3 πεζικὸν σύνταγμα καὶ Δημ. Κατσάκου Μαυρομιχάλην ἀπὸ τὸ 2 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν εἰς τὸ 1 πεζικὸν σύνταγμα.

7. Εἰς τὴν μοῖραν τοῦ πυροβολικοῦ ὠνόμασε λοχαγὸν 1 τάξεως τὸν λοχαγὸν 2 τάξεως Γ. Συνοδινόν.

8. Εἰς τὴν μοῖραν τοῦ ἵππικοῦ ἐπροβίβασε Ἰλαρχον τὸν ὑπὸ ἱλαρχον Σπ. Παγώνην ὑπὸ ἱλαρχον τὸν ἀνθυπὸ ἱλαρχον Ἰω. Τουρναβίτην, ἀνθυπὸ ἱλαρχον τὸν ἀνθυπασπιστὴν Θεμ. Ἀρβάλην.

9. Εἰς τὸ σῶμα τοῦ μηχανικοῦ ἐπροβίβασε ταγματάρχην τὸν λοχαγὸν ἄ. τάξεως Ἀναστ. Πάνου, ἐξακολουθοῦντα νὰ διατελῇ παρὰ τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν οικονομικῶν λοχαγὸν 2 τάξεως τὸν ὑπολοχαγὸν Δημ. Ἰατρίδην ὑπολοχαγὸν τὸν ἀνθυπολοχαγὸν Ἰω. Γενίσαρην ἀνθυπολοχαγὸν τὸν ἀνθυπασπιστὴν Κωνστ. Δεσύλλαν.

10. Εἰς τὸν λόγον τῶν πυροσβεστῶν ἐπροβίβασεν ἀνθυπασπιστὴν τὸν ἐπιλοχίαν Γ. Ἀλεξάνδρου.

11. Εἰς τοὺς φρουραρχικοὺς ἐπιτελεῖς καὶ τὰ στρατοδικεῖα ἐπροβίβασεν ἀντισυνταγματάρχας τοὺς ταγματάρχας τοῦ πεζικοῦ Ἰω. Κομπότην μεταθέσασα αὐτὸν ἀπὸ τῆν εἰσήγησιν τοῦ ἄ. διαρκοῦς στρατοδικεῖου εἰς τὴν προεδρείαν τοῦ αὐτοῦ στρατοδικεῖου καὶ Ν. Χατηριάδην ὑποφρουραρχον Ναυπλίας ταγματάρχην τὸν λοχαγὸν ἄ. τάξεως τοῦ πεζικοῦ Χρ. Βυζάντιον ἀπὸ τὸ 3 πεζικὸν σύνταγμα εἰς τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἄ. διαρκοῦς στρατοδικεῖου λοχαγὸν 2 τάξεως τὸν ὑπολοχαγὸν Γ. Κουτιουτάκη ἀπὸ τὸ φρουραρχεῖον Μεσολογγίου εἰς τὸ τῆς Ναυπλίας ὡς ὑπασπιστήν.

ὠνόμασε πραγματικὸν ἀντισυνταγματάρχην, τὸν μέχρι τοῦδε

χαρακτηρισμένον ἀντισυνταγματάρχην τοῦ ἵππικοῦ Δ. Σούτσον ὑποφρουραρχον Ἀθηνῶν. Μετέθεσε:

Τὸν ὑποφράτηγον Εὐστρ. Πίσσαν ἀπὸ τῆν προεδρείαν τοῦ ἀναθεωρητικοῦ στρατοδικεῖου εἰς τὸ φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν φρουραρχον τὸν ἀντισυνταγματάρχην τοῦ ὑλικοῦ τοῦ πυροβολικοῦ Σηληπίωνα Φωντάνα ἀπὸ τῆν προεδρείαν τοῦ ἄ. διαρκοῦς στρατοδικεῖου εἰς τὴν τοῦ ἀναθεωρητικοῦ τὸν λοχαγὸν ἄ. τάξεως Διονύσιον Κοσιγιάν ἀπὸ τὸ 2. πεζικὸν σύνταγμα εἰς τὸ φρουραρχεῖον Μονεμβασίας, ἀποσπάσασα αὐτὸν προσωρινῶς εἰς Πειραιᾶ πρὸς ἐκτέλεσιν καθηκόντων φρουράρχου τὸν Ἰλαρχον τοῦ ἵππικοῦ Κάρολον Παραμυθιώτην ἀπὸ τὸ ἵπποφόριον εἰς τὴν θέσιν Β. ἐπιτρόπου τοῦ ἄ. διαρκοῦς στρατοδικεῖου καὶ τὸν ἀνθυπολοχαγὸν τοῦ πεζικοῦ Θωμᾶν Μάρμπαν ἀπὸ τῆν θέσιν ὑπασπιστοῦ τοῦ φρουραρχεῖου Χαλκίδος εἰς τὸ 3. τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν.

Ἀνεκάλεσεν εἰς ἐνέργειαν τὸν ἐν ἀργίᾳ ταγματάρχην τοῦ πεζικοῦ Ν. Κασμούλην προβιβάσασα αὐτὸν ἀντισυνταγματάρχην καὶ διορίσασα αὐτὸν φρουραρχον Λαμίας τὸν ἐν ἀργίᾳ ἀνθυπὸ ἱλαρχον Κ. Τζαβέλλαν προβιβάσασα αὐτὸν ὑπολοχαγὸν εἰς τοὺς φρουραρχικοὺς ἐπιτελεῖς καὶ διορίσασα αὐτὸν ὑπασπιστὴν τοῦ φρουράρ. Χαλκίδος.

12. Εἰς τὴν ἐπικουρικὴν χωροφυλακὴν ἐπροβίβασεν ὑπολοχαγὸν τὸν ἀνθυπολοχαγὸν Δ. Λυγέρην.

13. Εἰς τὸν στρατιωτικὸν οἰκονομικὸν κλάδον ἐπροβίβασεν ἐπικαταλυματίας 2 τάξεως τοὺς καταλυματίας ἄ. τάξ. Ἰω. Κασιέρην εἰς τὸ κεντρικὸν ὄπλοστάσιον Στυλιανὸν Σκούρον εἰς τὸ 1 πεζικ. σύνταγμα καὶ Λεωνίδαν Κοντόγλου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο καταλυματίας ἄ. τάξ. τοὺς καταλυματίας β. τάξεως Γ. Εἰάνθη εἰς τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον Λαμίας Ἰω. Βλαχόπουλον εἰς τὸ 1 πεζικὸν σύνταγμα καὶ Ἀντ. Κριέλαν εἰς τὸ κεντρικὸν ὄπλοστάσιον καταλυματίας 2 τάξεως τοὺς λογιστὰς 1 τάξ. Ἀναστ. Κορηνητόπουλον εἰς τὸ φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν, καὶ Ἰω. Χωματιανὸν εἰς τὸ ἀρχηγεῖον τοῦ μηχανικοῦ λογιστὰς 1 τάξεως τοὺς λογιστὰς 2 τάξ. Ν. Παπαρέσκον καὶ Ν. Λούρον ἀμοτέρους εἰς τὴν χωροφυλακὴν Δ. Ἀποστολόπουλον εἰς τὸ κεντρικὸν ὄπλοστάσιον, καὶ Νικ. Ζώραν εἰς τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν λογιστὰς 2 τάξ. τὸν ἐπιλοχίαν Ἀπόστ. Χριστοφόρου εἰς τὸ στρατιωτικὸν λογιστήριον καὶ τὸν σιτιστὴν Ἀνδρ. Σακελλαρόπουλον εἰς τὸ φρουραρχεῖον Ναυπλίας.

ὠνόμασεν ἐπικαταλυματίαν 1 τάξ. τὸν ἐπικαταλυματίαν 2 τάξ. Πέτρον Κουτιφάρην εἰσηγητὴν παρὰ τῷ 2 τμήματι τοῦ ὑπουργεῖου τοῦτου.

14. Εἰς τὸ ὑλικὸν τοῦ πυροβολικοῦ ἐπροβίβασεν ἀνθυπολοχαγὸν

τὸν ἀνθυπασιιστὴν ὑπαρχιπυροτεχνίτην Παναγ. Χρόνην ἀνθυπασιιστὰς τοὺς ἐπιλοχίας Κ. Κορέλλον καὶ Ἰω. Σωπῆρχον, ἀμφοτέρους ἀποθηκοφύλακας τοῦ ὕλικου τοῦ πυροβολικοῦ.

15. Εἰς τὴν φάλαγγα ἐχαρρακτήρισεν: ἀντισυνταγματάρχην τὸν ταγματάρχην τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος Εὐαγγέλιον Μπαλατζῶν ταγματάρχης τοὺς λοχαγοὺς Ν. Ζουλούμην τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος, καὶ Ἰω. Μίτσου Κοντογιάννην τῆς προικοδοτημένης φάλαγγος.

16. Εἰς τὸν στρατιωτικὸν θρησκευτικὸν κλάδον ὠνόμασε στρατιωτικούς ἱερεῖς ἄ. τάξεως τοὺς στρατιωτικούς ἱερεῖς β'. τάξ. Γεράσιμον Μπάρκην τοῦ 1 τάγμ. τῶν ἀκροβολιστῶν καὶ Παναγ. Ἀνωπόπουλον τοῦ 1 πεζ. συντάγματος.

17. Εἰς τὸν στρατιωτικὸν ὑγειονομικὸν κλάδον ἐπροβίβασεν Ἰατρὸν ἄ. τάξ. τὸν Ἰατρὸν β'. τάξ. Ἄντ. Βάσταν διορίσασα αὐτὸν εἰς τὸ 2 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν.

Ἰατροὺς β'. τάξ. τοὺς δοκίμους Ἰατροὺς ἄ. τάξ. Δημοσθένη Μανουσίτην εἰς τὸ 1ον πεζ. σύνταγμα Κωνσταντῖνον Γουβέλην εἰς τὸ 3 πεζ. σύνταγμα καὶ Ἀλέξανδρον Γλαρόκην εἰς τὸ 2 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν.

Δοκίμους Ἰατροὺς ἄ. τάξ. τοὺς δοκίμους Ἰατροὺς β'. τάξ. Κωνσταντῖνον Ζαγγογιάννην καὶ Ἰωάννην Τζάκωναν ἀμφοτέρους εἰς τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν καὶ Χαρίλαον Παπάγον εἰς τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον Λαμίας.

Ὠνόμασεν ἐπιατρὸν ἄ. τάξ. τὸν ἐπιατρὸν β'. τάξεως Τηλέμαχον Μαρίττον διευθυντὴν τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου Ἀθηνῶν.

18. Εἰς τὸν στρατιωτικὸν φαρμακευτικὸν κλάδον ἐπροβίβασε, φαρμακοποιὸς β'. τάξεως τοὺς δοκίμους φαρμακοποιούς ἄ. τάξ. Νικόλαον Ἀρζίκη παρὰ τῆς στρατιωτικῆς κεντρικῆς φαρμακαποθήκης καὶ Ἀριστείδην Κοκκάρη, διορίσασα αὐτὸν διευθυντὴν τοῦ στρατιωτικοῦ φαρμακείου Ἀκρονουπλίας.

19. Εἰς τὴν πρῶν ὀφθαλμικὴν ἐχαρρακτήρισε λοχαγὸν τὸν ὑπολοχαγὸν Γεώργιον Ἀνδρέτζου Κόνταρην.

Πρὸς ἐκτέλεσιν δὲ τῶν ἀνωτέρω, διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

ἄ. Ἡ διοίκησις τοῦ 2 πεζ. συντάγματος νὰ διατάξῃ τὸν ὑπολοχαγὸν Σπύρ. Καραϊσκάκη νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Αὐλὴν, ἵνα λάβῃ τὰς περαιτέρω διαταγὰς.

β'. Τὸ γραφεῖον τῆς Χωροφυλακῆς νὰ διατάξῃ τὸν μοίραρχον Χρ. Ἐλευθεριάδην νὰ μεταβῇ εἰς Τρίπολιν καὶ παραλάβῃ παρὰ τοῦ ὑπομοίραρχου Θ. Πετιμεζᾶ τὴν διοίκησιν τῆς μοιραρχίας Ἀρκαδίας, θέλει δὲ συγχρόνως μὴ προσιεῖται ἕτερόν τινα κατ'ἀλλήλῳ ὑπομοίραρχον εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ προβεβηθέντος μοίραρχου Χρ. Ἐλευθεριάδου διὰ τὴν μοιραρχίαν Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος.

γ'. Ἡ διοίκησις τοῦ 2 πεζ. συντάγματος θέλει διατάξῃ τὸν ταγματάρχην Σπ. Γενισάρην νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ 3 τάγματος τῶν ἀκροβολιστῶν καὶ παραλάβῃ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὡς προέδρου τοῦ οικονομικοῦ συμβουλίου. Ἐπίσης θέλει διατάξῃ τὸν μὲν λοχαγὸν Β. Μπῶν νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸ φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν ἵνα παραλάβῃ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὡς ὑπασιιστοῦ, τὸν δὲ λοχαγὸν Ἀριστ. Καρνάλην νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον ἡμῶν ἵνα λάβῃ τὰς περαιτέρω διαταγὰς περὶ ἐνασχολήσεως αὐτοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἡμετέρου ὑπασιιστοῦ.

δ'. Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ ἱματισμοῦ θέλει διατάξῃ τὸν παρ' αὐτῆς μέχρι τοῦδε προσκολλημένον ὑπολοχαγὸν Η. Ψωμόπουλον νὰ μεταβῇ εἰς Μεσολόγγιον καὶ παρουσιασθῇ εἰς τὸ φρουραρχεῖον ἵνα λάβῃ τὰς περαιτέρω διαταγὰς.

ε'. Αἱ λοιπαὶ μεταβολαὶ τοῦ πεζικοῦ θέλουσι ἐκτελεσθῆ κατὰ γράμμα ἀκριβῶς παρ' ἐκάστου συντάγματος τοῦ πεζικοῦ καὶ τάγματος τῶν ἀκροβολιστῶν καὶ μὴ ἀναφέρωσι ἐν καιρῷ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν.

ς'. Τὸ ἀρχηγεῖον τοῦ μηχανικοῦ θέλει κοινοποιήσῃ τοὺς εἰς τὸ σῶμα τοῦτο ἀποταθέντας προβιδιασμούς.

ζ'. Ἡ διοίκησις τῆς στρ. σχολῆς θέλει διατάξῃ τὸν μέχρι τοῦδε παρ' αὐτῆς ἀπελίσαντα ὡς λοχαγὸν ταγματάρχην Χρ. Βυζάντιον νὰ μεταβῇ ὅσον τάχος εἰς Ναύπλιον ἵνα παραλάβῃ παρὰ τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Ἰω. Κομπότου τὴν υπηρεσίαν τῆς εἰσηγήσεως τοῦ ἄ. διαρκοῦς στρατοδικείου.

η'. Ὁ μέχρι τοῦδε εἰσηγητὴς τοῦ ἄ. διαρκοῦς στρατοδικείου ἀντισυνταγματάρχης Ἰ. Κομπότης, ἀφοῦ παραδῶσῃ τὰ μέχρι τοῦδε καθήκοντα αὐτοῦ θέλει παραλάβῃ τὰ τοῦ προέδρου τοῦ αὐτοῦ στρατοδικείου παρὰ τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Σκηπίωνος Φωντᾶνα, ὅστις θέλει μεταβῇ ἀκλόουθως ὅσον τάχος εἰς Ναύπλιον, ἵνα παραλάβῃ τὰ τοῦ προέδρου τοῦ ἀναθεωρητικοῦ παρὰ τοῦ Κ. ὑποστρατήγου Εὐστρ. Πίτσα, διορισθέντος φρουράρχου Ἀθηνῶν.

θ'. Μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ ὑπολοχαγοῦ Η. Ψωμοπούλου τὸ φρουραρχεῖον Μεσολογγίου θέλει διατάξῃ τὸν λοχαγὸν Γ. Κουτκουτάκη νὰ μεταβῇ εἰς Ναύπλιον, ἵνα παρουσιασθῇ εἰς τὸ αὐτὸ φρουραρχεῖον παρὰ τοῦ ὁποίου θέλει λάβῃ τὰς περαιτέρω διαταγὰς.

ι'. Μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ λοχαγοῦ Γ. Κουτκουτάκη τὸ φρουραρχεῖον Ναυπλίου θέλει διατάξῃ τὸν λοχαγὸν Μ. Βλισμᾶν, μέχρι τοῦδε προσκολλημένον παρ' αὐτῆς, νὰ μεταβῇ εἰς τὸ 3 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν εἰς ὃ ἀνήκει.

κ'. Τὸ φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν θέλει διατάξῃ τὸν ἐνταῦθα μ' ἄδειαν διατρίβοντα Ἰλαρχον Κάρλον Παραμυθιώτην νὰ μεταβῇ εἰς Ναύπλιον καὶ παραλάβῃ παρὰ τοῦ λοχαγοῦ Θ. Κουρούπη τὰ καθήκοντα τῆς θέσεώς του ὡς Β. ἐπιτρόπου τοῦ ἄ. διαρκοῦς στρατοδικείου.

λ'. Τὸ φρουραρχεῖον Λαμίας θέλει κοινοποιήσῃ εἰς τὸν ἐν Στυλίδι διαμενομένον μέχρι τοῦδε ταγματάρχην Ν. Κασσιούλην τὴν προβιδιασμὸν αὐτοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀντισυνταγματάρχου καὶ τὸν διορισμὸν αὐτοῦ ὡς φρουράρχου Λαμίας Ἐπομένως ὁ ἐκτελῶν προσωρινῶς καθήκοντα φρουράρχου Λαμίας

ταγματάρχης τοῦ 3 πεζικοῦ συντάγματος Κωνσ. Ζορμπᾶς θέλει παραδοῦν τὰ καθήκοντα φρουράρχου εἰς τὸν διαληφθέντα ἀντισυνταγματάρχην καὶ μεταβῆ εἰς Μεσολόγγιον ὅπου ἡ ἔδρα τοῦ εἰρημένου συντάγματος, ἵνα λάβῃ τὸ τοῦ διοικητοῦ αὐτοῦ τὰς περαιτέρω διαταγὰς.

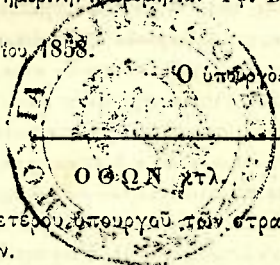
εγ'. Τὸ φρουραρχεῖον Χαλκίδος θέλει κοινοποιήσει εἰς τὸν ἐν ἀργία παρὰ αὐτῷ προσκολλημένον μέχρι τοῦδε ἀνθυπίαρχον Κωνσ. Τζαβέλλαν τὸν παρὰ βιβλίου αὐτοῦ εἰς τοὺς φρουραρχικούς ἐπιτελεῖς καὶ τὸν διορισμὸν αὐτοῦ ὑπασπιστοῦ παρὰ τῷ φρουραρχεῖω τούτῳ· ἐπομένως θέλει διατάξει τὸν ἀνθυπίαρχον Θ. Μπαρμπανον μέχρι τοῦδε ὑπασπιστὴν τοῦ φρουραρχεῖου τούτου νὰ μεταβῆ ἐνταῦθα καὶ παρουσιασθῆ εἰς τὴν διοικητὴν τοῦ 3 τάγματος ἀκροβολιστῶν παρὰ τοῦ ὁποίου θέλει λάβῃ τὰς περαιτέρω διαταγὰς.

ιδ'. Τοὺς εἰς τὴν φάλαγγα καὶ τὴν πρώην ὀροφυλακὴν διατακτομένους γρηγορητικῶς εἰς τὰ σχετικά φρουραρχεῖα θέλουσι κοινοποιήσει εἰς τοὺς ἀφαιρούμενους ἀξιωματικούς.

Ἐπὶ τέλους διατάττομεν ἀπάσας τὰς στρατιωτικὰς ἀρχὰς νὰ κοινοποιήσῃ τὰς ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἀποφασισθείσας μεταβολὰς εἰς τὸν στρατὸν αὐτῆς καὶ νὰ μᾶς ἀναφέρωσι τὴν πλήρη ἐκτέλεσιν αὐτῶν μετὰ τὴν προσθήκην ὅτι παύσει τοῦ λοιποῦ αἱ μέχρι τοῦδε προσκολλήσεις καὶ ἕκαστος ὁρᾷ νὰ μεταβῆ εἰς τὴν ἀνέκει θέσιν δι' Ἰψ. Βασιλ. διατάγματος.

Σὰς πληροφοροῦμεν δὲ ὅτι τὰ διπλώματα μετὰ τῶν ἀνηκόντων σταυρῶν τοῦ Β. τάγματος τοῦ Σωτήρος, θέλομεν σὰς διευθύνει ἀκολούθως, ἵνα ἐγγεγραφήσῃ αὐτὰ εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν ἐν τῷ 2 παραγράφῳ διαλαμβανόμενων, αἵτινες ἐπιμήθησαν διὰ τοῦ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν Ἰψ. Β. διατάγματος μετὰ τὸ παράσημον τοῦτο.

Ἀθῆναι, τῆ 20 μαΐου 1858.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ
Α. ΣΜΟΛΕΝΤΣ.

Προτάσει τοῦ ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἀπεφασίσθη καὶ διατάττομεν.

Τὸ ἀρθρ. 1. τοῦ ἀπὸ 14 Ὀβρίου 1852 ἡμετέρου Διατάγματος καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν θέσιν ἐπιμελητοῦ τροποποιεῖται διὰ τοῦ παρόντος, ἥτοι ὁ δι' αὐτοῦ ὀριζόμενος ἐπιμελητὴς θέλει κατέχει τοῦ λοιποῦ τὴν θέσιν διευθυντοῦ τοῦ β'. τμήματος ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν στρατιωτικῶν· ἡ δὲ θέσις ἀρχηγοῦ τοῦ στρατιωτικοῦ Λογιστηρίου θέλει κατέχεσθαι παρ' ὑπεπιμελητοῦ ὡς πρότερον, σύμφωνα μετὰ τὸ § 2 τοῦ ἀπὸ 1/13 Ἰουνίου 1834 ἡμετέρου διατάγματος.

Εἰς τὸν ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθῆναις τὴν 24 Μαρτίου 1858.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΣΜΟΛΕΝΤΣ.

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ

Τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν.

Ι. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ, Ὑπομείραρχος.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ἀπάντησις Κολοκοτρώνη πρὸς Τρικούπην. — Τριπλὸν χροῖον καὶ ὄρφανων τῶν ἀξιοματικῶν. — Συνέχεια περὶ στρατοῦ ἄρθρον τοῦ λεξικοῦ τῆς Ἑλλ. Ἀρχαιολογίας. — Στρατιωτικοὶ προβλεπόμενοι. — Ὁ Ἰππότης τοῦ Ἐρυθροῦ Οἴκου, μυθιστόρημα τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουῆ (Παράρτημα).

Α Γ Γ Ε Λ Ι Α

Εἰδοποιοῦνται οἱ συνδρομηταὶ ἡμῶν, ὅτι ἐνῶ γύριται τὸ φυλλάδιον καθ' ἡμισυ τυπογραφικὸν φύλλον, ἡ τιμὴ τῆς συνδρομῆς μένει ἡ αὐτή.

Τὰ ἔξοδα ἀποστολῆς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν λογίζονται εἰς μέρος τῶν συνδρομητῶν.

Ἡ συνδρομὴ τοῦ νέου ἔτους ἀρχεται ἀπὸ 1 Ἀπριλίου ε. ε. καὶ εἶναι ἐτησίᾳ διὰ πάντας ἀνεξαιρέτως.

Ὅστις ἐν τῇ πατριωτικῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι προσφέρει πλεονεκτημάτων 50 δραχμῶν ἑκταχτὸν δωρεάν εἰς τὸ ταμεῖον τῶν χηρῶν καὶ ὄρφανων, θέλει κηρύττεσθαι ὑπὸ τοῦ Ἀπομάρτυρος ἕως ἐπιπέρας τῆς ἐπέτης.

Ὅσάκις ἀλλάσων τὸ πόνον διαμονῆς οἱ συνδρομηταὶ ἐπιδοποιοῦσιν ἀρμοδίως τοῦτο πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ Ἀπομάρτυρος.

Ὅστις καταγράψει δέκα συνδρομητὰς λαμβάνει τὸ φυλλάδιον δωρεάν.